National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
1.

VABA EESTLANE

Second class mail
registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 63 (3176) XXXIV aastakäik | Neljapäeval 22. augustil 1985 — Thursday, August 22, 1985 | Üksiknumbri hind 70 senti

Maailm relvastub $2.25 milj. minutis

Rahvusvahelise rahu-uurimise instituudi andmeid

Möödunud aastal kulutati ülemaailmses ulatuses relvastuseks 7 500 miljardit krooni, mis on suurenemine nelja protsendiga võrreldes aastaga 1983. Summa on tohutu, kuid võib-olla kergemini mõistetav, kui märkida, et relvadele raisatakse igas minutis 2.25 miljonit dollarit.

Nimetatud arvud avaldas Stokholmi rahvusvaheline rahu-uurimise instituut Sipri oma 16. aastaraamatus. Üldjoontes leiavad Sipri uurijad, et mitmesuguste tuumarelvasüsteemide uuspaigutused vähendavad stabiilsust.

Elektroonika ülikiire areng on suurendanud tuumarakettide tabavust,

mis tähendab seda, et kiusatus kasutada selliseid relvi sõjaliste märkide vastu sõjaolukorras suureneb.

Ühtaegu on tunduvalt vähenenud ettehoiatusaeg, kuna raketil ase eeskätt Euroopas on nihutatud ettepoole.

Sipri märgib, et rahutusttekitav on ka tuumalaengutega varustatud tiibraketide paigutamine sõjalaevadele. See raskendab tunduvalt relvastuskontrolli, leiab Sipri. USA näiteks arvestab, et juba kümne aasta pärast leiduvad Tomahawk-tüübist tiibraketid neljal lahingulaeval, 29 ristlejal, 51 rävitajal ja 106 atakkallveelaeval.

Nõukogude Liidu kavatsusi muidugi ei teata,

kuid Sipri vähemalt oletab, et sihiasetus on umbkaudu sama.

Ka Prantsusmaa ja Suurbritannia suurendavad oma tuumarelvakapatsiteeti maal, merel ja õhus.

Viimastel aastatel on mõlemad supervõimud, s.t. USA ja N. Liit, suurendanud oma relvastuselе panustatavaid summasid. USA osas on suurenemine 10 protsenti aastas ja N. Liidu osas 12 protsenti aastas. Seda vähemalt ametlike andmete kohaselt. Kuid N. Liidu puhul võivad summad olla veelgi suuremad, kuna teatud osi riigikaitsekuludest peidetakse alati muude, näiliselt süütute kulupostide hulka.

Sipri aastaraamatust nähtub veel, et Iraak on, vastolus rahvusvahelise seadustega, kasutanud Iraani vastu keemilisi relvi.

ÜRO-s on keemiliste relvade kasutamist taunitud, kuid Iraaki ei nimetatud nimepidi.

Varem arvati, et keemilisi relvi tootsid ja paigutasid arsenalidesse ainult USA, N. Liit ja Prantsusmaa. Nüüd aga teatakse luureallikate põhjal, et keemilisi relvi omavad 15 riiki — vähemalt.

Sipri aastaraamatu põhitoon on pessimistlik, arvestades relvastuse pideva suurenemisega. Konkreetseid relvistustamisettepanekuid pole seniajani kahjuks esinenud.

EPL

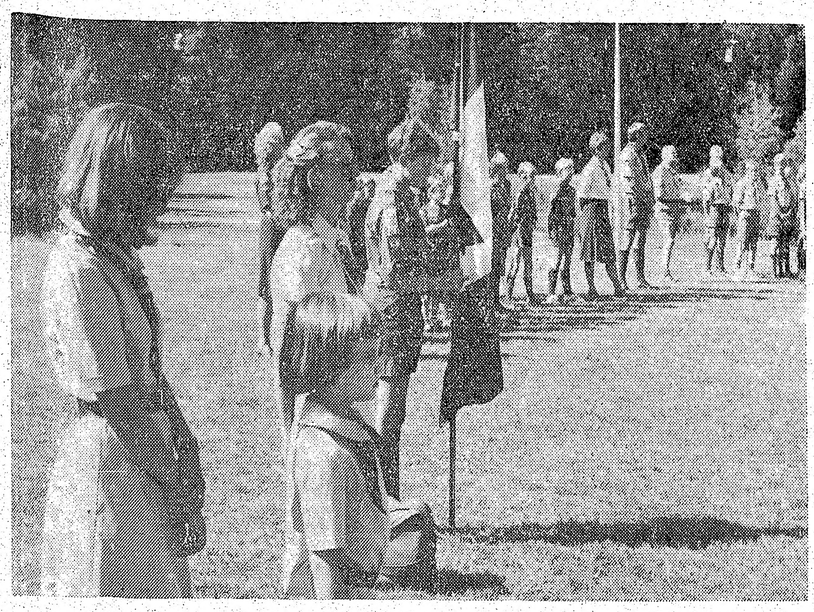

Järvemetsal toimus tänavu USA eesti skautide ja gaidide laager, millest võttis osa ka Kanada esindus. Pildil osa Kanada esindusüksusest „Muinasmaa" laagri avamisel, õp T. Nõmmiku lapsed. Foto: S. Kask

Frank Miller astus tagasi

Ontario Progressiivsete Konservatiivide partei juht, Frank Miller, teatas, et ta astub tagasi parteijuhi kohalt. Ta kavatseb säilitada oma koha Ontario parlmendis kuni järgmiste provintsivalimisteni.

Endine peaminister, Bill Davis'e järglane väitis, et ta on võimetu ühendama parteid, mis on nähtavasti märgatavalt lõhenenud pärast viimaseid valimisi, mille tulemusena läks võim Ontarios liberaalide kätte, NDP toetusega.

Milleri tagasiastumine tähendab uue parteijuhi valimist eeloleval novembril. Tema karjäär provintsi peaministrina, viis kuud ja kümme päeva, oli üks lühemaist Ontario ajaloos.

Miller väitis, et konservatiivide „trooninõudlejad" on tekitanud parteis suuri lõhesid, mida saab ainult parandada tema tagasiastumisega.

„Lõpliku analüüsi kohaselt ma tunnetasin, et need „trooninõudlejad" ei tööta partei heaks, vaid on väljas ainult oma isiklike huvide eest," ütles Miller reporitereile. „Ma ei saanud seda lubada ja seepärast ma arvan, et õigeim samm on anda ruumi kellelegi, kes on võimeline parteid ühendama ja ühe mütsi alla viima."

Miller, kunagine insener, suvituskuurordi omanik ja pruugitud autode müüja valiti partei juhiks 26. jaanuaril ja kinnitati ametisse 19. Ontario peaministrina 8. veebruaril. Ta kuulutas välja valimised 2. maiks.

Neil valimistel võitsid konservatiivid 52 kohta, liberaalid 48 ja NDP 25 kohta.

Milleri vähemusvalitsus kukutati liberaalide ja NDP poolt 18. juunil.

Eesti dirigendile ei antud väljasõiduluba

N. Liit sundis Eri Klasi murdma antud kokkulepet

STOKHOLM (EPL) — Tallinna „Estonia" peadirigent Eri Klas, kes hiljuti Rootsi Kuningliku Ooperi poolt kutsuti Stokholmi Ooperi peadirigendiks ja kuningliku õuekapelli juhiks, ei saa tulla Stokholmi dirigeerima „Dagens Nyheteri" vabaõhukontserti Gärdetil 18. augustil ega ka Stokholmi sümfoonikute kontserti Kontserthoones 21. augustil, kuigi selleks oli eelnõusolek olemas ja kontrakt sõlmitud.

Korraldajatele teatas Eri Klasi ärajäämisest Nõukogude suursaatkonna kultuuriatashee, mis näitab, et takistused olid „kõrgemal pinnal".

Eri Klasi tegevus Stokholmi ooperi peadirigendina peab algama oktoobri kuus.

Selles osas ei ole mingeid muudatusi teatatud.

Nagu Konserthoone direktor Bengt Olof Engström, kes koos DN-i ja Parkteatriga vabaõhukontserti korraldab ütleb, et kunagi varem ei ole mõni saatkond teatanud kunstnike ärajäämisest, normaalselt teevad seda nende impressaariod või nad ise.

Eri Klasi impressaarioks on nõukogude riiklik „Goskontsert", millne oli ka kontraktide eest vastutav. Engströmi tähelepanu äratas,

et Eri Klasi ärajäämisest teatati kolm päeva pärast selle, kui kolm noort lätlast end aheldasid Nõukogude saatkonna väravate külge.

Kontsertbolageti esindaja Tomas Boltenstern, kes oli Eri Klasi angazheerimise korraldaja, märgib, et alles paari nädala eest võttis Goskontsert nendega ühenduse seoses Eri Klasi ooperisse tulekuga, kusjuures aga ei olnud mingit juttu, et ta peaks loobuma augustikuu kontsertide juhatamisest.

Bengt Olof Engström peab võimalikuks, et Nõukogude võimudele ei meeldi, et Stokholmi sümfoonikute peadirigendiks on 70-ndatel aastatel läände jäänud end. nõukogude kodanik Juri Aronovitsh

ja Moskvas ei nähta heameelega, et nõukogude dirigendid ärahüppajatega koos töötaksid.

Ent käesoleval juhul on 18. augusti kontserdi korraldajaiks mitte Stokholmi filharmoonud ise, vaid ajaleht DN ja Parkteater, millest nõukogude pool oli informeeritud.

Kultuuratashee seletuse järgi johtub äraütlemine sellest, et Eri Klas peab Tallinna ooperi külalisetendusi Moskvas juhatama oktoobris ja on seotud juba nüüd ettevalmistustega. Kuid see külastusreis oli teada juba siis kui Stokholmi esinemised kindlaks määrati.

Eri Klasi reisimist pole varem takistatud — tänavu on ta peale Stokholmi olnud veel Pariisis, Budapestis ja Lääne-Saksamaal.

K.

Paavst: Jeruusalemma staatus tuleks revideerida

CASABLANCA — Paavst Johannes Paulus II, kes külastas Marokot oma Aafrika-reisi lõpul, ütles et Iisraeli pealinn Jeruusalemm peaks olema vaimne pealinn monoteistlikele (ühe jumalaga) religioonidele (kristlus, judaism ja islam). Vatikan on öelnud, et Jeruusalemm peaks olema internatsionaalne linn, kus pühad paigad peaksid olema internatsionaalse juhtimise all, mis on vastuvõetavad kristlasile, muhameedlasile ja juutidele.

Iisrael kontrollis enne aastat 1967 poolt Jeruusalemmast, kuid peale araabia sõda liitis teise poole Iisraeliga, mis kuulus varem Jordaaniale. Vatikan ei tunnust Iisraeli ja tal pole diplomaatlikke sidemeid Iisraeliga ega Jordaaniaga.

Prantsusmaa lubab jõudu kasutada

PARIIS — Prantsusmaa lubab kasutada jõudu kui vaja ükskõik millise laeva või lennuki peatamiseks, mis läheneb nende Vaikse ookeani tuumakatsete piirkonnale, ütles president Francois Mitterrand. Hoiatust nähakse kui otsest märguannet Greenpeace keskkonnakaitsjaile, kelle uus lipulaev alustas Amsterdamist sõitu „rahu laevastiku" juhtimiseks, katse on ette nähtud Mururoa atolli juures septembri lõpul.

Muudatused Kanada keskvalitsuses

Otto Jelinek mitmekultuurilisuse ministriks, Walter McLean immigratsiooniministriks

OTTAWA — Peaminister Brian Mulroney teatas muudatustest keskvalitsuses, mis puudutavad mitmekultuurilisust ja immigratsiooni.

Kui Flora MacDonald oli senini vastutav immigratsiooni eest töö- ja immigratsiooni ministrina, siis nüüd on immigratsiooni puutuvate küsimuste eest vastutav uus immigratsiooni minister Walter McLean, kes administratiivselt siiski allub Flora MacDonaldile.

Otto Jelinek, 45-aastane Tshehhoslovakkias sündinud, parlamendiliige 1972. aastast alates

nimetati uueks mitmekultuurilisuse ala ministriks.

Senine mitmekultuurilisuse minister Jack Murta nimetati turismi ministriks.

Kanada etnokultuurilise nõukogu president Andrew Cardozo on väljendanud rahulolu uute ministrite nimetamise üle, nimetades seda positiivseks sammuks, mis puutub Kanada etnilistesse ühiskondadesse. Cardozo avaldas ka soovi, et valitsuse poolt kavatsetav „suurministeerium", mis hõlmaks immigratsiooni, kodakondsust ja mitmekultuurilisust realiseeruks peatselt. Taolisel ministeeriumil on tugev polehoid Kanada etniliste gruppide hulgas.

Otto Jelinekil näib olevat tugev peaministri poolehoid, kuna ta säilitas ka oma senise positsiooni amatöörspordi ministrina. Walter McLean on 49-aastane presbüteriaani õpetaja Waterloo valimisringkonnast. Parlamendiliige on ta 1979-ndast aastast.

Venelased alustasid ofensiivi

ISLAMABAD — N. Liidu üksused on alustanud suuremat ofensiivi afgaani partisanide vastu Lõuna-Afganistanis ja ägedad võitlused on juba käimas, on kuuldud Lääne diplomaatide kaudu. Võitlused käivad Khosti linna ümber, kus afgaani valitsusväed on olnud peaaegu aasta sissepiiratud. Partisanide juht Jalaluddin Haqqani ütles reportereile, et venelased püüavad lõpetada sissepiiratust ja avada 60 km pikkuse teeosa, mis on olnud partisanide kontrolli all.

Läänesaksa politsei peab jahti naisspioonidele

BONN — Lääne-Saksamaa politsei peab jahti kahele naisele, keda kahtlustatakse Ida-Saksamaale spioneerimises. Üks neist on kauaaegne majandusministri abi, teine naine oli ühe eksiilgrupi tööline.

Ärevus N. Liidu saatkonnas:

Aheldatud balti noored sulgesid N. Liidu saatkonnavärava

STOKHOLM (EPL) — Ärevust N. Liidu suursaatkonnas tekitasid kolm läti noort, kes kolmapäeva, 30. juuli ennelõunal kiiresti end aheldasid tugevate kettidega saatkonna värava külge, sulgedes sellega liikluse sisse ja välja. Rootsi julgeolekuvaht, kes alaliselt patrullib saatkonna esist, ei jõudnud kunagi vahele astuda.

Noorte särkidele oli trükitud kolme läti poliitvangi nimed: Janis Rozkalnins, Gunars Astra ja Ints Calitis, koos nende raskete karistustega. Esimese juurest oli KGB leidnud piibli ja Helsingi kokkuleppe teksti inimõigustest, Astra juurest George Orwelli romaani „1984", kuna Calitis oli saatnud Nõukogude valitsusele kirja nõudmisega, et tühistatakse Molotovi-Ribbentropi pakt ja et Baltikum kuuluks loodavasse Põhjala tuumavabasse alasse. Neljas baltlane liikus ringi ja jagas lendlehte kirjeldusega vangide olukorrast.

Nõukogude suursaatkond ruttas telefoniteel protesteerima Rootsi välisministeeriumi ees ja pandi käima saatkonna piirkonda valvavad automaatsed filmikaamerad.

Kaameratega ja filmiaparaatidega olid aga väljaspool kohal ka rootsi ajakirjanikud, kes vahejuhtumit registreerisid.

Kuna kohale kutsutud rootsi politsei poldilõikamistangid osutusid ebaefektiivseteks demonstrantide soliidse paksusega ahelate vastu, siis venis nende katkilõikamine. Saatkonnast kohale jooksnud ametimees hakkas pahandama politseinikega, et nad teevad „etenduse" liiga pikaks. Ta mõtles sündmust jälgiva ajakirjanduse ja publiku suurt huvi.

Linnast tulev nõukogude diplomaatlik auto jäi omakorda värava ette ootama noorte kõrvaldamist. Diplomaat tuli välja ja kurjustas politseiga,

et see ei suuda, nagu ta ütles, „hoida puhtana" saatkonna esist.

Kui politseil lõpuks pärast pikka pingutust õnnestus ahelad katki lõigata, viidi noored politseijaoskonda, kust nad pärast isikute kindlaks tegemist vabastati. Nad seletasid, et nad kavatsesid demonstreerida ahelates 24 tundi, nüüd kestis see vaid 35 minutit. Aga otstarb oli saavutatud. Rootsi massimeediumid avaldasid pilte ja jutustasid demonstrantide eesmärgist. K

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $54.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $68.—, poolaastas $37.— ja veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD:
üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Eestlasi Helsingis demonstratsioonil. Foto: A. J. Raudkivi

Kommentaar

Miks ei käida kirikus?

Peagu kõikjal kristlikes maades on üldiseks kurtmise aineks vähenev kirikus käimine. Sellest on palju kirjutatud ja ka meie koguduste jumalateenistustel tähelepanu osutatud. See küsimus on eriti mitmekülgne ega pole kergesti lahendatav, kui seda üldse saab olla.

Meie jumalateenistustest ära jäämine on mõneti otse mõistusevastane. Vananeval eesti ühiskonnal peaks olema aega mõelda hingelistele küsimustele ja otsida elujulgust ning usulist abi kirikus käimisel kaasaelatavaist jumalateenistusist. Nii oleks täiesti loomulik nähe, kui suur pensionäride pere täidaks kõik meie jumalakojad. Aga õpetajad märgivad oma jutlusis vastupidist.

Mis on selle põhjus? Kas Jumala sõna ei suuda tänapäeva inimeseni tungida muust tegevusest üliküllastunud elulaadi juures või ei vaja tänapäevane inimene enam usku, ehkki miski pole selleks põhjust andnud? Enne neile küsimusile vastuse saamist ei jõua me lahendamise juurde asuda. Miks, mispärast? Need küsimused jäävad vastamata.

Aga eestlasele ei meeldi üldse mitte kui talle ette heidetakse kirikuskäimise unustamist. Hoopis vastupidi nõutakse, miks õpetaja tohib niiviisi küsida. Inimene teab juba ise kus käib, mida teeb, kuidas elada oma hingeõnistuse ja sisemiste vajaduste rahuldamiseks. Eestlane ütleb, et temal on otsekontakt Jumalaga, ega ei vaja selleks vahepealset kirikut.

Nii pole õpetajate märkustel erilist tähendust ega mõjutust kirikuskäijate arvu suurendamisele ega kirikuliku töö elavamaks muutmisele, kuna igaüks on juba enne nii teadlik milline osa on kirikul tema elus. .....

Kirikul on siiski muidki aspekte mida just kirikuskäimisega suudetakse lahendada. Eesti kirikus võetakse Jumalaga kontakt eesti keeles, millega on loodud kontinuiteet oma esivanemate usulise tunnetusega. Eesti kirik on põhiliselt antikommunistlik, kuna ta on jaganud eesti rahva kannatusteekonda.

Aga igaüks võib kohe vastata, et ka kodus on talle võimalus eestikeelseks kontaktiks Jumalaga ja antikommunist on ta niigi ilma, et selleks peab teiste juurde minema. Nii näib, et mingisugune üleskutse ei aita inimeste kirikusse toomiseks kui ei jää üle viimane võimalus, et kirik muudetakse selliseks kohaks kuhu pole vaja kutsuda, vaid kuhu minnakse sisemisel vajadusel. Seda saab ainult siis kui vaimuliku isikul on tõeline karjaseomadus, kes kutsub ja kelle kutsele järgnetakse. .....

Selleni ei aita kurjustamine, hurjutamine, tuimuse kaotamine süüdistustega — tuleb armastusega siduda, lähendada ja tõmmata. See on ainus viis. Aga maailmas on liiga vähe selliseid suuri usuinimesi, kuna need kes igapäev tv-ruudult vaatavad, ei vaata sealt mitte usu, vaid muu tegevuse tõttu, mis paraku ei tarvitse alati olla tildse usuga seotud. Sellepärast ongi maailmas palju „punaseid" ja „musti" ning muu-värvilisi usumehi, keda neile antav värvus juba iseloomustab ja mis on nende peamine tegevus. Tänapäeva maailm vajab tõelisi vaimseid juhte, aga me näeme kui vähe on neid tõesti maailmas. Kuidas siis peaks neid jätkuma paljudele kirikutele, et inimesed neid täidaksid.

HA

Lõuna-Afrika vastus

Möödunud neljapäeval (16. aug.) peetud Lõuna-Aafrika presidendi Pieter Botha kõnest oodati imettegevat vastust läänemaailma riikide akuutsele survele, mis lahendanuks apartheidi aastakümnete pika probleemiderohkuse silmapilkselt. Vaatamata kaitseseisukorrale on jätkunud rahutused, mis on nõudnud surmaohvreid.

Presidendi kõnes ei leidunud sellist lahendust mida oodati, kuna probleemi pole võimalik üleöö lahendada. Teistes Aafrika riikides võideldi koloniaalsüsteemi vastu, mille alt tuli rahvas vabastada, kes ka vabastati ja valged kas lahkusid või jäid arvestamatuks vähemuseks ja nüüd on tulemuseks poliitiline kaos, kus üks suguharu võitleb teise vastu, kuna loodud riikides pole riigipiiridega ümbritsetud rahvustunnet.

Selletõttu president Botha ei näinud sellises järeleandmises võimalikku lahendust Lõuna-Aafrikale, kus valgete elanike riik on vanem kui hiljem sinna elama asunud mustade ühiskonnad. Igale, valgetega võrdse hääleõiguse andmisega, kaotaksid valged kõik õigused ja vastavalt senistele aafrika kogemusile, ka varandused ja kodud ning asemele asuks mustade valitsus, kes oma seni saadud toetuse ja ideed on suures osas saanud kommunistidelt. Viimase meeleheaks ei tule tal enesel praegu midagi teha Lõuna-Aafrika küsimuse lahendamiseks, sest väga südikalt aitavad talle maiuspala ettevalmistada senised antikommunistlikud riigid, nende hulgas ka Kanada ja terve rida maailma vaimulikke.

Kui lääne ajalehtedes on lehekülgede viisi kirjeldusi Lõuna-Aafrika poolt kasutatavate survevahendite kasutamisest mustade vastu, siis väga vähe kirjutatakse neist N. Liidu ajalehtedes. Nenditakse vaid mõnda rahutust.

Lõuna-Aafrikas loodeti, et Pieter Botha kõnes on valitsuse otsus läbirääkimiste alustamiseks mustade juhtidega Lõuna-Aafrika tuleviku otsustamiseks. Vastupidi lootustele pidid kõnega kõik mustade juhtide soovid kokku varisema ja lääne riigipead pettuma. Kuid läänemaailma tugev opositsioon on hoopis tugevdanud Lõuna-Aafrika valitsuse seisukohti ja nad on lubanud ise oma asju korraldada, milleks ei vajata teiste riikide abi.

Oma kõnes Botha ütles, et ta on valmis rääkima, täpselt määritlemata mustade juhtidega, aga ei teinud mingeid järeleandmisi mustade enamusele, lükates tagasi võrdse valimisõiguse mustadele, ega pole ette näha ühtki sammu apartheidist loobumiseks. Ta näeb mustadele grupiti valitsemisest osavõtmist ja sellisena ka kõrgemal valitsustasemel. Kuid sellest on mustadele liiga vähe. Läänemaailmast saadav avalik toetus sanktsioonide ning meedia foorumitega on küsimuse iga inimese kodusse toonud ja musti julgustanud „võitlema ettenähtud soovide täitmiseni."

On otse imestamapanev kui südikalt katsutakse Aafrika viimast valgete koloniid maha suruda, kelle ülesandeks on seni olnud tugevana hoida seda maailmajagu tervikuna kommunistide kätte sattumisest. Meie seisukohast tuleb aga imestada, miks ei nõuta, et N. Liidu poolt allaheidetud rahvad saaksid samase tähelepanu osalisteks ja saaksid kaasa rääkida oma rahva eluõigusele?

HO

Saksa ajakiri ütleb:

USA spioneerib Soome õhuruumis

Läänesaksa ajakiri „Stern'i" teatel ameeriklaste luurelennukid rikuvad korrapäraselt Soome õhuruumi. „Stern'i" teatel ameerika SR-71 „Blackbird"-lennukid valvavad 30 km kõrguselt N. Liidule lähedasi veepiirkondi. Üks neist spionaazhireitidest rikub „Stern'i" üteluse kohaselt Soome Lapi õhuruumi.

Ajakiri jätkab, et need tippkiirusega lennukid on sooritanud spionaazhilendusid Inglismaalt alates aastast 1982. Lennukid lendasid ka Soome lahe ja Põhja lahe kohal.

Soome kaitseministeeriumi esindaja Heikki Niska üteluse kohaselt ei ole Soomes tehtud tähelepanekuid sellistest spionaazhilendudest.

Õhujõudude staap vaidleb rikkumiste vastu, aga nõustub et tähelepanekuid sellelaadilisest vaatluslennukeist on saadud radarilt.

„Blackbirdid" lendavad eriti kõrgel ja kiiresti. Need opereerivad 3400 tunnikiirusega ehk vintpüssi kuulist kiiremini. Need on võimelised tunni jooksul oma kaameratega pildistama 156.000 ruutkilomeetri ulatuses.

Soome kaitsejõudude üteluse kohaselt jääb radarile nõrk jälg 30 km kõrgusel lendavast lennukist.

Õhujõudude peastaabi kohaselt Soome õhuruumi arvestatakse kõik lennukõrgused.

Lennukite kuuluvuse selgitamine on sellejuures raske ülesanne.

„VABA EESTLANE" on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

Kuidas võita rahamängus

Kuidas ära kasutada tulumaksuseaduse poolt pakutavaid eeliseid

Selle pealkirja all ilmub artiklitesari, mis käsitleb isiklikku või perekondlikku planeerimist rahanduslikes küsimustes. Sarja eesmärgiks on anda näpunäiteid nende küsimustega seosesolevate probleemide edukaks lahendamiseks.

4.

Esimeses artiklis käsitlesime marginaaltulumaksu mõistet. Mida kõrgem on ühe inimese maksustatav sissetulek, seda rohkem tuleb tal tulumaksu maksta. Järelikult on kasulik kui ühe perekonna sissetulek on võimalikkuse piirides jaotatud perekonnaliikmete vahel. See võimaldab tulumaksuseaduses lubatud mahaarvamiste maksimaalset kasutamist. Tabel nr. 1 näitab kõiki lubatavaid mahaarvamisi iga maksumaksja kohta ja võrdleb mahaarvamisi juhul kui kõik sissetulek perekonnas on vaid ühe isiku kaudu ja kui see sissetulek on abielupoolte vahel jagatud. Nagu näha on maksimaalne mahaarvamiste vahe 7,130 dollarit aastas. Näide kehtib pensionieas oleva abielupaari kohta. Kui oletame, et on kaks abielupaari, kes peale pensionile minekut elavad veel vähemalt kümme aastat, siis see abielupaar, kes on oma sissetuleku jaotanud, hoiab iga aasta, ka isegi 25 prots. marginaaltulumaksu juures, 1,783 dollarit kokku. Kümne aastaga muutub see 17.830 dollariks. Maksustatav sissetulek pruugib olla vaid vähe üle 2,100 dollari, et jõuda 25 protsendise marginaaltulumaksuni. Ilmne on, et üks hea rahanduslik kava võtab ülaltoodud tegureid arvesse ja kavandab sissetulekud vastavalt. On ka selge, et see kavandamine nõuab 10—15 aastat, sest üleöö või ainult paari aastaga on võimatu sissetulekut abielupoolte vahel tunduvalt jaotada.

Peame ikka meeles, et meie brutosissetulek pole mitte nii tähtis kui meie netosissetulek, s.t. see, mis meile jääb peale tulumaksude maksmist.

TABEL NR. 1

Tulumaksust lubatud mahaarvamised üksikisiku pealt ja jaotatult kahe abikaasa vahel. 1985 aasta maksude alusel.

SISSETULEK PEREKONNAS ÜHE ISIKU NIMEL	
1. Põhiline isiku pealt mahaarvamine (Basic personal exemption)	$4,140
2. Abikaasa pealt mahaarvamine (Married exemption)	3,630
3. Üle 64 aasta vana või töövõimetu (Over 64 or disabled exemption)	2,590
4. Erapensioni pealt mahaarvamine (Private pension income deduction)	1,000
5. Investeerimis-sissetuleku mahaarvamine (Investment income deduction)	1,000
6. Tulumaksuvaba maksustatav sissetulek (Tax free taxable income)	2,030
KOKKU	$14,390

SISSETULEK PEREKONNAS JAOTATUD KAHE ABIELUPOOLE VAHEL	MEES	NAINE
1. Põhiline	4,140	4,140
2. Abikaasa arvel	0	0
3. Üle 64 a. vana või võimetu	2,590	2,590
4. Erapension	1,000	1,000
5. Investeerimis-sissetulek	1,000	1,000
6. Tulumaksuvaba	2,030	2,030
KOKKU	10,760	10,760
Kokku mehe ja naise pealt		21,520
Üksikisiku pealt		14,390
VAHE		$7,130

Registreeritud pensioni säästuplaanid (Registered Retirement Savings Plans) ehk RRSP-d on väga tähtsad tulumaksu edasilükkamise ja vähendamise vahendid, mida kõik maksumaksjad peaksid lubatud piirides ära kasutama. Nendest on pikemalt järgmises artiklis kirjutatud.

Vanemad, kes soovivad oma lastele kõrgema hariduse saamiseks summasid kõrvale panna, võivad iga lapse jaoks luua ühe registreeritud haridustaotlemise säästuplaani (Registered Education Savings Plan) ehk RESP. Nende RESP-ide suhtes on mitu võimalust. Järgnevalt vaatleme ühte kõige populaarsemat.

Panused sellesse fondi ei tohi ületada 25,000 dollarit. Panused ei ole mitte tulumaksust mahaarvatatavad, kuid protsendid mida panusesummad fondis teenivad on tulumaksuvabad vanematele. Selletõttu võib summa fondis kasvada kaugelt suuremaks kui 25,000 dollarit. Kui laps läheb ülikooli ja kasutab fondisolevad summasid, maksab tema nende summade pealt tulumaksu, mis kooliskäimise ajal on üsna madal, või hoopiski puudub.

Sääraste fondile loomisega on seoses teatud administratiivsed kulud.

Kui raha pangast laenata, siis tuleks võimaluse korral ikka ainult raha laenata investeerimiseks ja oma raha kasutada tarbimiseks, sest investeerimiseks laenatud raha intressi võib tulumaksust maha võtta, tarbimise jaoks laenatud raha intressi aga mitte. Tarbimise hulka kuuluvad laenud on maja kinnisvaralaen (mortgage), laenud auto ja majapidamismasinate ostuks jne.

Maja kinnisvaralaenu intresse saab tulumaksust mahavõetavaks teha järgmise menetlusega. Selleks on aga vaja teatud vaba kapitali.

Oletame, et ühel perekonnal on maja, millel on 50,000-dollariline kinnisvaralaen. Oletame veel, et perekonnal on varandust, mis on väärt 50,000 dollarit; näiteks aktsiad, obligatsioonid jne. Perekond müüb oma 50,000-dollarilise varanduse ning saadud rahaga maksab kinni kinnisvaralaenu. Siis võetakse pangast 50,000-dollariline laen, millest saadud raha investeeritakse kas aktsiatesse, fondidesse või muudesse investeerimisobjektidesse. Pangalaenu tagatiseks võib seada maja. Intressid pangalaneult on nüüd tulumaksust mahavõetavad, sest laen on tehtud investeerimise otstarbel. Kui kinnisvaralaenu protsent on 10 ja maksumaksja on 50 protsendilises tulumaksulahtris, siis on esimese aasta tulumaksusäästst 2,500 dollarit. Kinnisvaralaenu kustutamise ja uuestitegemisega on seoses teatud kulud.

Perekondadel, kel on majad kõrgete kinnisvaralaenudega ja kel puudub vaba kapital ülaltoodud meetodi kasutamiseks, et muuta kinnisvaralaenu intressi tulumaksust mahavõetavaks, on kinnisvaralaenu kiire kinnimaksmine võib-olla parimaks investeeringuks.

Oletame, et ühel perekonnal on 50,000-dollariline kinnisvaralaen oma majal, mille pealt nad maksavad 12 prots. aastas intressi ja mida nad tõenäoliselt järgmise 20 aasta jooksul ära maksma peavad. Oletame veel, et kinnisvaralaenu on võimalik iga aasta või paari järgi kiiremini kinni maksta.

Kasutades number 72 reeglit, teame, et kui liitprotsent on 12 prots. aastas, siis investeering kahekordistub iga kuue aasta järele. Kui oleme võlgnikud töötab liitprotsent meie vastu. Kui majaomanik meie ülaltoodud näiteks maksab 1,000 dollarit ekstra, siis on säast küllaltki suur. Kui näiteks see ekstra 1,000 dollarit võlga tasutakse siis, kui laenul on veel 18 aastat järgi, teame, et 12 prots. juures summa kahekordistub kolm korda ehk 1,000 dollarit muutub 8,000 dollariks. Näeme, et 1,000-dollariline ekstra mahamaks säästab 7,000 dollarit intressikulu laenu eluea jooksul.

Kuna antud näites kinnisvaralaenu intress ei ole tulumaksust mahavõetav, siis jääb juba 7,000 maksustatud dollarit perekonnale muuks otstarbeks kasutamiseks.

1985. aasta maikuul ettekantud kanada föderaalvalitsuse eelarve laiendas tulumaksuvaba sissetuleku piire, kui sissetulek on kapitaliväärtuse tõusult. Selle tagajärjel on võimalik laenatud raha investeerides tulumaksu säästa ja samaaegselt hea investeeringu puhul tulumaksuvaba raha teenida.

Seda menetlust võivad kasutada need, kel on üsna palju vaba kapitali ja kel on hea sissetulek ning on veidi julgemad investeerijad.

Järgnev näide kirjeldab kuidas see meetod töötab. Oletame, et üks maksumaksja, kelle marginaaltulumaks on 50 prots. läheb panka ja laenab sealt 100,000 dollarit ühte edukasse investeerimisfondi investeerimiseks. Tagatiseks ta teeb oma majale 50,000-dollarilise üldise hüpoteeklaenu (collateral mortgage) ja ülejäänud 50,000 dollari tagatiseks annab ta poole või rohkem oma investeeringust. Ta võib ka muud tagatist kasutada nagu kana-

(Järg lk. 5)

mentaar

i käida kirikus?

kõikjal kristlikes maades
ks kurtmise aineks vähe-
s käimine. Sellest on pal-
ud ja ka meie koguduste
istustel tähelepanu osu-
küsimus on eriti mitme-
pole kergesti lahenda-
da üldse saab olla.

nalateenistustest ära jää-
nõneti otse mõistusevas-
neval eesti ühiskonnal
a aega mõelda hingelis-
ustele ja otsida elujul-
sulist abi kirikus käimi-
atavaist jumalateenistu-
ks täiesti loomulik nähe,
nsionäride pere täidaks
umalakojad. Aga õpeta-
d oma jutlusis vastupi-

lle põhjus? Kas Jumala
da tänapäeva inimeseni
ust tegevusest ülikülla-
adi juures või ei vaja
inimene enam usku,
pole selleks põhjust
nne neile küsimusile
nist ei jõua me lahen-
de asuda. Miks, mispä-
küsimused jäävad vas-

sele ei meeldi üldse
ile ette heidetakse ki-
unustamist. Hoopis
utakse, miks õpetaja
küsida. Inimene teab
käib, mida teeb, kui-
a hingeõnistuse ja si-
duste rahuldamiseks.
b, et temal on otse-
laga, ega ei vaja sel-
lset kirikut.

etajate märkustel eri-
ega mõjutust kirikus-
suurendamisele ega
elavamaks muutmi-
üks on juba enne nii
osa on kirikul tema

siiski muidki aspekte
ikuskäimisega suude-
da. Eesti kirikus või-
ga kontakt eesti kee-
n loodud kontinuiteet
nate usulise tunnetu-
rik on põhiliselt anti-
kuna ta on jaganud
nnatusteekonda.

võib kohe vastata, et
talle võimalus eesti-
aktiks Jumalaga ja
on ta niigi ilma, et
iste juurde minema.
mingisugune üles-
imeste kirikusse too-
jää üle viimane või-
muudetakse selli-
hu pole vaja kutsu-
minnakse sisemisel
saab ainult siis kui
l on tõeline karjase-
tsub ja kelle kutsele

kurjustamine, hur-
se kaotamine süü-
leb armastusega si-
a ja tõmmata. See
Aga maailmas on
eid suuri usuinime-
kes igapäev tv-ruu-
i vaata sealt mitte
egevuse tõttu, mis
tse alati olla üldse
Sellepärast ongi
ju „punaseid" ja
uu-värvilisi usume-
ntav värvus juba
mis on nende pea-
Tänapäeva maailm
aimseid juhte, aga
vähe on neid tõesti
s siis peaks neid
lele kirikutele, et
idaksid.

HA

t võivad kasutada
na palju vaba ka-
ea sissetulek ning
d investeerijad.
kirjeldab kuidas
b. Oletame, et üks
lle marginaaltulu-
s. läheb panka ja
0,000 dollarit ühte
eerimisfondi inves-
atiseks ta teeb
0-dollarilise üldise
collateral mortga-
50,000 dollari ta-
poole või rohkem
ust. Ta võib ka
sutada nagu kana-

(Järg lk. 5)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

24. ja 25. augustil
dr. R. Vanaselja, tel. 921-7777

31. aug. ja 1. ning 2. sept.
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

Kanada sanktsioonid Lõuna-Aafrika vastu

BAIE COMEU — Ottawa on rakendanud kaubanduslikud sanktsioonid Lõuna-Aafrika vabariigi vastu, katkestades mõned sidemed selleks, et sundida Lõun-Aafrikat loobuma oma apartheid-poliitikast. Föderaalametnikud hakkavad lähemalt kontrollima neid kanada firmasid, mis opereerivad Lõuna-Aafrikas ja ei kohtle musti töölisi mitte õiglaselt, tegi teatavaks Kanada välisminister Joe Clark.

Kanada firmadel keelustatakse raalitehnilist varustust müüa. Kuid tuleb ka boikoteerida spordisündmusi, kus esinevad lõuna-aafriklased. Vaatlejad ütlevad, et arvestades kaubanduslike sidemete katkestamisega, võivad Kanada majanduslikud kahjud olla ebatavaliselt suured, pealegi on teised riigid valmis Lõuna-Aafrika vajadusi rõõmuga täitma.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestluse
tähtsate eest

Kuusalu kihelkonna rahva kokkutulek oli kõigile harjumaalastele organiseerimispäevaks. Pildil grupp harjumaalasi, kes end registreerisid, paremalt teine lauritsapäeva mõtte algataja ja peakorraldaja. Foto: Vaba Eestlane

Juuni inflatsioon Iisraelis 27,3%

JERUUSALEMM — Iisrael alustas juulis kolmekuulise kokkuhoiupoliitikaga, et riigi majanduselu tagasi juhtide rööbastele, kannatas oma suuremat inflatsiooni möödunud juulis. Ameltkult oli juuli rekord 27,3 prots, mida ka ette arvati kui kitsendused majanduselus rakendati. Praegune aastane inflatsiooni protsent on 380.

ESTO '84 album ilmumas

Kunstiline kujundaja Livia Holmberg tutvustab raamatut

Samal ajal kui kõigil Toronto ja Torontos külaliseks olnud eestlastel on ESTO '84 juba kaugeks kauniks mälestuseks saanud, töötab grupp inimesi otse keset ESTO-pidustuse sündmusi. Need on ESTO '84 albumi toimetuse toimkonna liikmed, kes möödunud jaanuarist alates on vahetpidamata fotode maailmas elanud ja otsinud sealt neid, mis jätavad igakülgsema ülevaate sündmusist.

Livia Holmberg on teoksil oleva albumi kunstiline kujundaja ja koordinaator, kes annab lühikese ülevaate senisest tööst albumi osas, mille ilmumist pikisilmi oodatakse. Arvukaile ettetellijaile informatsiooni andmiseks ongi vajalikud mõned tõhe puutuvad teated, samuti nagu neile, kel see on veel tellimata, kuna tööga edasijõudmise viivitus on andnud armuaega.

L. Holmberg tutvustab toimetuse toimkonda,

kus Ille-Mai Gerdels'ilt on ingliskeelne tekst ja tõlked, eestikeelse teksti on kirjutanud Eerik Purje,

kuna kolleegiumi kuuluvad tuttavad tegelased ESTO '84 peakomiteest: Toomas Metsala, dr. Endel Aruja, Herbert Kasenurm, Feliks Koop, Kaius Meipoom ja Härnald Toomsalu.

Toimkond on töötanud alates jaanuarist läbi suve, kogudes materjale ja informatsiooni. Nende kogumine on olnud suur töö sellise ulatusega raamatu jaoks. Albumis on 160 suurt lehekülge, üle 350 foto, neist 120—130 värvilised. Album tahetakse teha eriti kõrgekvaliteediline, on valitud paberim paber, köide tuleb otse luksuslik. Albumi töö on juba viimases faasis, kaas, millel L. Holmberg on kujundanud Lembitu Ristsoo fotot kasutades, on juba trükis; see on sama foto, mida on eriti meeldivalt kasutatud ettetellimislehel.

Rääkides huvist albumi vastu, teab L. Holmberg, et mai lõpuni oli 700 ettetellimist. Ta peab eriti oluliseks, et kõik kel seni tellimata, seda veel enne trükkimise alustamist teeksid, kuna sellega selguks ka trükiarvu vajadus.

Kokkuleppe kohaselt antakse raamat trükki 15. septembril ja nii võiks valmis saada oktoobri alul.

(Tellida on lihtsam saates rahakaardi/tsheki ESTO '84 albumi nimele. Kanadas on hinnaks $37.00, väljaspoole US$31.00).

On juba räägitud raamatu fotode rohkusest; igale pildile on juurde lisatud kahes keeles kirjeldus. Album algab Kanada praeguse peaministri Brian Mulroney tervitusega, kes oli ESTO '84 demonstratsioonil peakõnelejaks. ESTO '84 peakomitee poolt on kirjutanud eessõna Toomas Metsala. Albumis antakse väga täielikult kõigi tegelaste nimed, sündmuste loetelu ja kõik materjalid, mis ESTO '84 pidustusse puutuvad.

Nüüd on suur töö valmimas. Toimkond on käinud läbi sadu fotosid ja usub, et ilmudes on see parim, mida antud oludes suudetakse anda, ehkki mõnes kohas on puudusi.

Nii pole ainsatki head fotot Valguspeo rahvatantsulavastusest, kuna hämar ruum ei võimaldanud pildistamist.

Võimlejad olid siiski ettenägelikumad ja lahendasid pildistamise eelproovil.

Aga albumis ESTO '84 sündmused elustuvad ja jäädvustatuna tulevad iga eestlase koju kalli meenena, olgu siis neile, kes kaasosaliseks olid või neile, kes eemalt eesti rahvusliku elu suursündmust jälgisid.

H.

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS

SEINAST-SEINA JA LAHTISED

ERIK LOKBIK — 447-9834

Uku Masing
KIRSIPUU VARJUS

Luuletusi 1948—49

Hind $12.— pluss saatekulu 50 c.

Müügil V. E. talituses

„Kännu" talu

Pikal nädalalõpul külastasid „Kännu" talu üle kümne maiasmoka. Perenaiseks ja peremeheks on seal paljudele tuntud Juuli ja Paul Kristal'id, kes on lauluinimesed ja harrastavad mesilaste pidamist.

Ilm juhtus suurepärane olema, paras jagu päikest ja õrn tuuleiil kiigutas ümbritsevas rohus olevaid põllulilli. „Kännu" talu asub Shelbourne-Dundalk kandis, Gray maakonnas.

Umbes paarkümmend aastat tagasi ähvardas üht suurtalu peremeest pankrotti minek. Samal ajal laiendati seal maanteed, võeti maha palju suuri puid ja loobiti kännud risusse teeäärest veidi kaugemale. Omanikul raha tarvis ja otsustas teeäärest tüki maad koos kändude ja risuga müüa. Ostjaks osutusid Kristalid ja ristisid 50-aakrise maalapi ajakohase nimega „Kännu" talu. Tee ääres pole enam ei ühtki kändu, kasvamas on uued sihvakad puud. Ehitatud on ilus kolmekorruseline maja — ei saa öelda, et oleks talutare, vaid on nii häärberi taoline, täiendatud Kalifornia stiiliga. Väga, väga ilus kodu seal rahulikus maarüpes. Väikesel talul on mitu metsatukka, kust väike ojakene niriseb läbi.

Pererahvas on hakkajad inimesed. Nähes ümbruses neid lillelisi niitusid, põlde ja lehtpuumetsi, mis on ju ideaalne mesilastele, oligi aluseks, et nende ettevõte igati õnnestus.

Paul Kristal on mitu korda Toronto Eesti Aiandusklubis mesilaste pidamisest loenguid pidanud, viimati alles tänavu kevadel.

Mesilaste tarud on metsa ääres varjatuina lõõtsuvate tuulte ja lumetormide küüsist. Neid oli seal veel üle 20-ne, kuid kahjuks need tarud olid tühjad, ainult mõni üksik mesilane lendles seal... Mis on juhtunud? Tänavu jõudis American Foulbrood Disease — eestikeelne väljendus: ameerika mädapoja tõbi. Tõbi levines läänepoolt tulles Gray maakonda, Kristali naabermesilaisse, kus põletati üle 400 taru surnuid mesilasi. Hiljem levis ka tõbi „Kännu" talu mesilaisse, üks osa oli nakatud ja tuli põletada.

Kirjeldan veidi seda tõbe mädapojast. Tühjadesse kärgedesse emamesilane (queen) muneb munad ja töölised „nannid" hakkavad siis nende eest edasi hoolitsema. Munast areneb tõuk, kuid tõvest nakatatuina nad ei arene normaalse kujuga. Töölised panevad kärjeaugud kinni, kuid hiljem vajuvad kärjeaugud allapoole lohku, see tähendab, et tõuk ei kasvanud vaid suri. Terve tõuk kasvab suuremaks ja lükkab kärje „kaane" kummi.

Nii valus kui see ka polnud pidid nad põletama surnud mesilased. Desinfitseerima nende tarud, maapinna ja ümbruse.

Elus on alati tõusud ja mõõnad! Kuid Kristalid on julged, tugeva tahtejõuga inimesed. Teise metsatuka taga olevad tarud jäid tõvest puutumata ja kihavad mesilastest...

Vahest on üllatusi ja seda tunnistavad need maiasmokast külalised. Üks külalispaar, pr. ja hr. Lind tulid suure pruuni pappkastiga. Oletati, et mis muud kui koogid ja karastavad joogid. Ei, selles kastis oli noor mesilaspere. Pr. Lind oli eelmisel päeval märganud pereheitmise ohtu ja pere oli kolinudki suure kuuse latva. Teate ju küll, et kaks emandat ei saavat ühes majas läbi ja põhjustab pereheitmise. Hr. Lind pidi kuuseladva maha saagima, et uusi üürilisi kätte saada.

Huvitav oli näha kuidas pere tarusse mahutati. Pere oli suur 5—6 naela ehk 6.000—7.000 mesilast. Paul Kristal pani valge läbipaistva peaosaga ülikonna selga, mis meenutas kuu peal käijaid (astronaute). Siis sussutas üht toruga lampi, mis mesilaste uimastamiseks suitsu produtseeris. Mõned pealtvaatajaist kartsid, kuid mesilased vaid sumisesid ja ei teinud meist väljagi. Paul raputas neid raame uude tarusse, lükkas veel käega neid tagant. Hiljem käisime vaatamas, kõik uurisid uut elamut ja selle ümber olevat lillerohket aeda.

Hiljem kuulsin „Kännu" peremehelt, et ta saavat sealt uuest perest sügisel mett võtta, olevat väga virgad mesilased...

Hiljem nautisime pererahva külalislahkust, kostitati rikkalikult, juttu ning nalja oli palju. Oli meeldejääv päev, külalised soovisid südamest pidevat jätku pererahvale ja nende tillukestele tiivulistele!

Maimu Usin

Paul Kristal lahtivõetud mesilaspere juures.
Foto: Maimu Usin

Toronto Eesti Ühispank

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Ühenduses on jõud!

KINNISVARALAENUD	**9.75%**
ISIKLIKUD LAENUD	**11.00%**

Informatsiooniks helistada: 465-4659

RATAS OPTICAL

219 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONTARIO M4K 1N2
465-6251

Täidame täpselt igat liiki prilli-retsepte, näit. „cataract" tüüpi. Suur valik lasteraame, spordi kaitseprille ja parimas kvaliteedis päikeseprille.

Raamid peamiselt Euroopast, alates $12.— kuni $200.—
Hinnaalandus kaasmaalastele 10%
Täidame ka kodumaiseid retsepte ja soovikorral saadame ära.

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535

DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI

RUDY SCHNEIDER

Läti äri

DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
Aadress: ARCADE BUILDING — Tel. 368-5011
Sissekäik: 74 Victoria St. (1. tän. Yonge'st idapool ja 1 tän. Queen'ist lõunapool) Postiaadress: 137 Yonge St., „Shopping Mall", Toronto M5C 2A5

Rikkalikus valikus imporditud lõngu igaks otstarbeks. Haapsalu rätiku lõng. Linaseid materjale. Kanvas ja paljud muud. SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA. Tasuta õpetamine ja nõuanne. Külastage meid. Soodsad hinnad.

Avatud: esmasp.—reedeni 9.30—6, laup. 9.30—4.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	**$54.—**	**$68.—**
Poolaastas	**$30.—**	**$37.—**
Veerandaastas	**$16.—**	**$19.—**

I KLASSI POSTILE LISADA SAATEKULU JÄRGMISELT:

I klassi postiga (kiripostiga):		Kanadas:	USA-s:
aastas	**$59.—**	+ $42.—	$47.—
poolaastas	**$32.—**	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	**$17.—**	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:

LENNUPOSTIGA aastas $132.—, poolaastas $69.— ja veerandaastas $36.—

Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 centi
USA aadressidele „ZIP CODE"

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja pangatshekk või rahakaart kirjutada FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates .... 19......... Tellimise katteks lisan $........... sinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi ....
Aadress ....
....
....
....

MINU ARMAST ABIKAASAT, MEIE ISA, VANAISA JA VANA-VANAISA,
VENDA JA ONU

JOHANNES TEPPER'it

sündinud 19. juulil 1903 Viljandis
surnud 15. augustil 1985 Rootsis

mälestavad leinas

MARTA
RITA
LINDA
PEETER perega
HILDA Viljandis
HELGI perega Haapsalus
SUGULASED Eestis ja Inglismaal

LAHKUS IGAVIKKU MEIE KAUAAEGNE ARMAS SÕBER

KONSTANTIN REISSAAR

Mälestavad

MARTHA ja KURT KAARFELDT
HELMI MAIDER
DOLLY ja UDO KRUSBERG

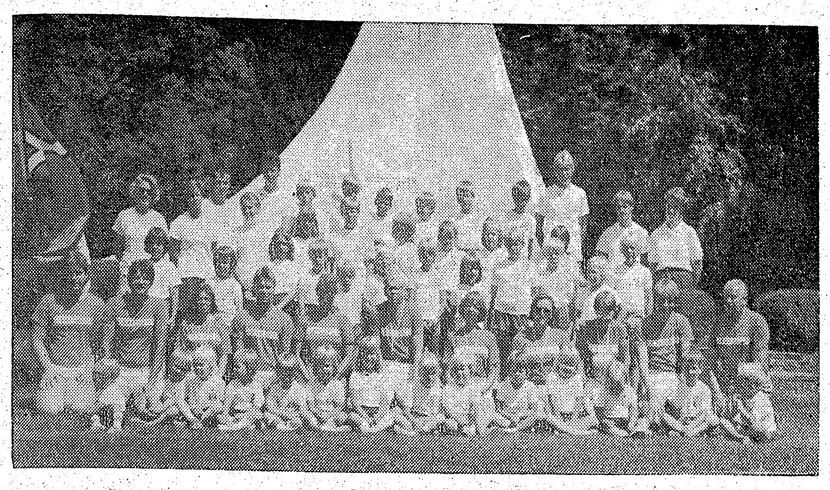

Seedrioru suvelaagris tehti mitu nädalat kasvatuslikku tööd õp. Tõnis Nõmmiku juhatusel. Pildil Seedrioru pere monumendi ees.

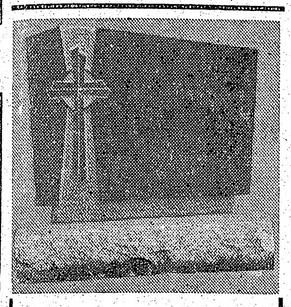

Seedriorul lõpetati 30. laagriaasta

Seedrioru lastesuvekodus oli tänavu 30. tegevusaasta ja osavõtt oli viimastest aastatest elavam. Viiekümne osavõtja hulgas oli mitmeid ka USA'st. Tegevus oli mitmekülgsem. Üle kümne aasta oli jälle tegevuskavas ratsutamine ning esmakordselt veesuusatamine. Suurt rõhku pandi eesti keele tundidele, spordile, laulmisele, rahvatantsule ja laskmisele. Suvekodu pere külastas eesti skaute Kanada jamboreel ja Jõekääru lastesuvekodu.

Suvekodu lõpupidustused toimusid 27. juulil „lingiaadi" ja laulupeoga, millele järgnes suurlõke. Suvekodu tegevus lõpetati jumalateenistusega ja lippude langetamisega pühapäeval, 28. juulil.

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St. Toronto,
Ont. M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
Tel. 487-2147

Moskva klooster uuesti avamisele

MOSKVA — Vene ortodokskirik, seoses kristianiseerimise 1000. aastapäeva pühitsemisega Venemaal, teeb katset Moskva vanima kloostri uuesti avamiseks esimest korda pärast oktoobrirevolutsiooni. Tööd 700-aastase Danilovski kloostri remonteerimisel on olnud käigus kaks aastat ja praegu olevat lootusi, et tööd lõpetatakse 1988. a. ülestõusmispühadeks.

Kümme munka on juba asunud tööle, mõned neist töötamas haamri ja pöitliga hoolikalt restaureerides ikoone ja freskosid, mis dekoreerivad kahte kirikut. Spetsialistide kõval on ka vabatahtlikke ehitustöölisi.

Danilovski klooster asub kahe mili kaugusel Kremlist.

Hoone oli laostumas ja kuulus aastaid läheduses olevale vihmavarjude tehasele; kaks aastat tagasi otsustati anda tagasi kiriku kasutamiseks.

N. Liidu kirikumehed on võitnud Kremli toetuse, kuna kirik on vastukaaluks toetanud N. Liidu välispoliitilisi eesmärke rahu ja tuumarelvade keelustamise alal.

Kloostrisse võetavat kuni 60 munka, kelle peamine tegevus olevat palvetamine. Kuid neil olevat ka eriülesandeid külaliste vastu, kellele on vaja näidata nõukogude usuvabadust, aga ka organiseerida kellamängu ja töötada käsikirjadega, mida klooster kavatseb krooni-kaina välja anda.

Tahtis tagasi N. Liitu

Soome võimud andsid Rootsile üle 39-aastase mehe, kes sügisel 1978 Rootsis asüüli taotles pärast põgenemist Nõukogude Karjalast üle Soome territooriumi, kuid nüüd oli Stokholmist varastatud purjejahiga teel tagasi N. Liitu. Vähemalt nii oli ta ajaleht Expresseni järgi seletanud soome politseile, lähemalt selgitamata põhjusi. Ajaleht peab võimalikuks, et mees kavatses võibolla kedagi N. Liidust salaja välja tuua.

Mees, keda ajaleht nimetab venelaseks, osutus viletseks purjetajaks ja oskamatus paadi käsitlemisel torkas soome rannavalve lennukile silma. Rannavalve läks kontrollima Turu skääridesse jõudnud paati ja siis selgus, et see on varastatud. Paadi juht väitis vaid, et ta tahab minna tagasi N. Liitu.

Lugu mõjub müstilisena selle tõttu, et ta ei läinud N. Liidu saatkonda tagasiminekuks, vaid püüdis varastatud paadiga minna salaja üle piiri.

Äratab veel tähelepanu, et põgenemisel N. Liidust aastal 1978 oli mees vägagi jutukas ja kõneles ajalehtedele oma mitmetest põgenemiskatsetest.

Ta püüdnud paar aastat varem väljuda Riia rannast kummipaadiga, mis aga ebaõnnestus ebasoodsa tuule tõttu. Siis püüdnud ta ujuda Türgimaale üle Mustamere, ent valve osutunud liiga tihedaks. Lõpuks läinud ta Karjalasse metsatööle, kust tal õnnestunud lõpuks piiritsooni ületada ja piiril läbi veetoru roomates jõuda Soome. Teadlikuna, et Soome võib teda tagasi saata, ületanud ta Soome territooriumi kellegiga kontakti võtmata ja jõudnud nii Rootsi.

Nüüd istub sama põgenik oma endisel unistuste maal vanglas paadivarguse pärast, lõpetas Exressen.

EPL

Mälestame kurbuses armast sõpra

KONSTANTIN REISSAAR't

ja sügav kaastunne abikaasale

HERMANN HIRMO
ALFRED ja ERNA AASMA

Oma armast sõpra

KONSTANTIN REISSAAR't

Ülesse läeb hingetee.
Üleval, kus Isakodu
vaikib kõik me hääd.

mälestavad

ELMAR ja AINO PÄHN

Kallist Merivälja naabrit

KONSTANTIN REISSAAR't

mälestavad kurbuses

FELIX ja LY KRABI

Armast koguduseliiget

ELIDE TURSK'a

mälestab tänulik

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

Hingamisaeg veel ees...

Armast endist Eesti Kodu Inc. juhatuse liiget

KONSTANTIN REISSAAR't

mälestab kurbuses

EESTI KODU PERE

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Lahkunud koolivenda

KONSTANTIN REISSAAR't

mälestab leinas

REALISTIDE KOONDIS KANADAS

R. S. KANE LTD.
Tähelepanu! UUS ASUKOHT
6150 Yonge Street (lõunapool Steeles Avenue'd)
North York, Ontario M2M 3W9
Tel. (416) 221-1159

Leinateated

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Rootsis suri 9. juunil August Rasso, sündinud 30. novembril 1907.

Rootsis Sollentunas suri 16. juunil Maimu Saare, neiuna Reintam, sündinud 24. detsembril 1917 Tallinnas.

Rootsis Södertäljes suri 16. juunil Verner Mõistlik, sündinud 20. septembril 1911 Paides.

Stokholmis suri 23. juunil Edgar Mesikep, sündinud 9. jaanuaril 1907 Tartus.

Norrtäljes suri 18. juunil Enn Pajula, sündinud 10. juunil 1922 Raasikul.

Vera Viiu Allik Euroopasse esinema

3. augustil lendas kolmenädalalisele esinemisreisile Jugoslaaviasse, Austriasse ja Itaaliasse Ameerikas tuntud eesti lauljatar sopran Viiu Vera Allik. Kontsertreis toimub rahvusvahelise kultuurivahetuse raames New Yorgi oratooriumiühingu teostusel.

V. V. Allik on tõusnud USA Oratorium-Society professionaalseks solistiks. Euroopas esineb ta barokk-klassikalise muusikaga viiel kontserdil.

Tunnustus Toronto eesti meremeeste raamatule

Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondise allüksuse poolt hiljuti koostatud raamat „THE RAGING WAVES", on väärinud tähelepanu äratavaid tunnustusi väljapaistvatelt isikutelt. Ontario provintsivalitsuse liige Tony Ruprecht peab raamatut väga huvitavaks, mis on aidanud suurendada tema arusaamist iseseisvast Eestist ja ta elanikest. Föderaalvalitsuse Tervise ja Hoolekande minister Jake Epp omas kirjas õnnitleb koostajaid selle avantüristlike merejuttude kogu väljatoomise puhul ja loodab veendunult, et selle abil vaba Eesti kaubalaevastiku ajalugu ei lange unustuse.

Nõmmiku juha-

andi eesti keele tun-
e, laulmisele, rahva-
skmisele. Suvekodu
eesti skaute Kanada
Jõekääru lastesuve-

pupidustused toimu-
lingiaadi" ja laulu-
järgnes suurlõke.
us lõpetati jumala-
lippude langetami-
l, 28. juulil.

avamisele

ses kristianisee-
Venemaal, teeb
amiseks esimest
700-aastase Da-
d käigus kaks
petatakse 1988.

mehed on võitnud
kuna kirik on vas-
ud N. Liidu välis-
ke rahu ja tuuma-
nise alal.

Oetavat kuni 60
mine tegevus ole-
Kuid neil olevat
külaliste vastu,
äidata nõukogude
ka organiseerida
õtada käsikirjade-
kavatseb krooni-

-aastase mehe,
st põgenemist
mi, kuid nüüd
tagasi N. Lii-
ärgi seletanud
hjusi. Ajaleht
lla kedagi N.

nnestus ebasood-
Siis püüdnud ta
üle Mustamere,
d liiga tihedaks.
Karjalasse met-
õnnestunud lõ-
etada ja piiril lä-
es jõuda Soome.
oome võib teda
anud ta Soome
legiga kontakti
ud nii Rootsi.
na põgenik oma
aal vanglas paa-
õpetas Exressen.
EPL

oronto
eeste

astiku Juhtkon-
suse poolt hilju-
at „THE RAG-
n väärinud tähe-
tunnustusi väl-
elt. Ontario pro-
Tony Ruprecht
väga huvitavaks,
uurendada tema
ast Eestist ja ta
valitsuse Tervi-
minister Jake
õnnitleb koosta-
stlike merejuttu-
omise puhul ja
, et selle abil va-
evastiku ajalugu

Kinnisvarade ostu ja müügi puhul

(ELUMAJAD, ÄRIRUUMID JA SUVILAD)

Toomas Mankin
Associate Broker

Kontoris 482-5544
kodus 447-3782

L.S. Snelgrove (1981) Ltd.

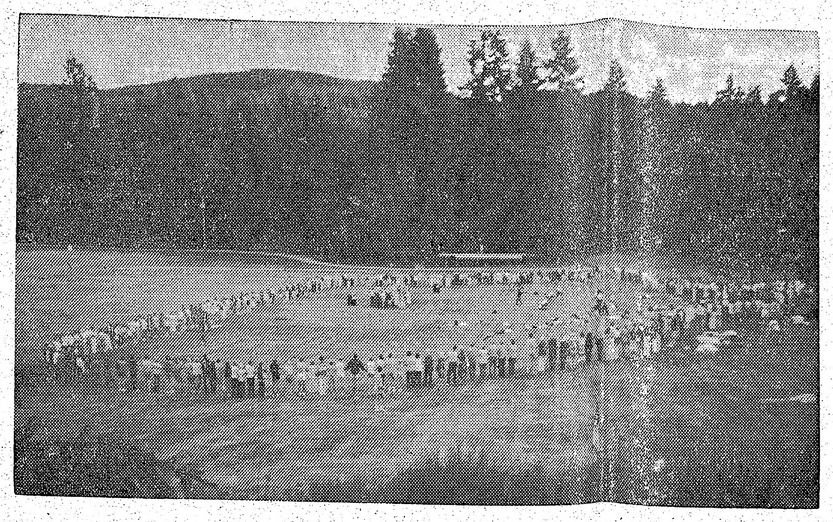

Portlandi Eesti Päevadelt: lõputseremoonia raames moodustati **Sõprusring** (suurim Vaikse Ookeani ääres, mis kunagi olnud), kus sajad USA ja Kanada lääneranniku eestlased hoidsid käsi külalistega Austraaliast kuni Euroopani, vandudes truudust eestlusele, ühtekuuluvusele ja võitluseks Vaba Eesti huvides. Foto: Arno Bender

Evald Timusk 80

Kodumaal põllumajandusnõuandja, ühistegelane Evald Timusk tähistab 23. augustil Torontos oma 80. sünnipäeva. E. Timusk asus Kanadasse Rootsi kaudu, olles rakendunud nii Rootsis kui ka Kanadas aktiivselt meie vabadusvõitlusse. Salliv, humoristlik, asjalik iseloom on teinud temast lugupeetud kaaslase. Peale hea majandusmehe võime on ta suur kultuuriharrastaja, kes on tähelepanu leidnud kujutavkunstnikuna. Veendunud demokraat, kauaaegne Eesti Demokraatliku Unioni Kanada osakonna esimees, aktiivne seltskonnategelane oma viimases asukohas St. Catharines'is. Muu tegevuse kõrval on tuntud hinnatud kunstnikuna, kelle pehmetoonilised monotüüpiad on alati silmi sidunud Toronto eesti kunstinäitustel. Juubeli puhul õnnitlevad teda paljud sõbrad ja kaaslased.

A. M.

Eesti Rahvusorganisatsioonide kongress Lakewoodis

Lakewoodis korraldatakse 11.—13. oktoobri nädalalõpul Eesti Rahvusorganisatsioonide kongress sealses Lakewodi Eesti Majas. Rahvuslikult tähtsat üritust korraldavad ERKÜ aseesimees Jüri Virkus kongressi esimehena, liikmeina Ivar Kesse, Herbert Looman, Illa Toompuu, Kare Treumuth, Jüri Viiroja. Neile aitavad kaasa ERKÜ esimees Juhan Simonson ja ERKÜ esinduskogu liige Harry Must.

Kongressil esinevad esialgsete teadete kohaselt Ylo Anson, Lilian Esop, Mäido Kari, Mari-Ann Rikken ja Martin J. Suuberg. Ettekanded puudutavad balti noorte koostööd, eesti keele ja kultuuri, vabadusvõitluse, inimõiguste-poliitvangide ja baltlaste deporteerimise ning N. Liidu ähvarduse küsimusi.

Iga organisatsioon, nende liit ja kogudus võib kongressist osa võtta olenevalt liikmete arvust 1—2 delegaadiga. Rahvuskomitee loodab kongressist võimalikult rohket osavõttu.

Võtame osa poliitilisest tegevusest

Eestlased Kanadas on pikki aastaid eemale hoidunud tegevusest Kanada või oma provintsi parteide juures. Oleme kindlasti suurearvuliselt osa võtnud valimistest ja nii oma häältega andnud panuse kohalikule poliitilisele protsessile. Otsesed kontaktid on tavaliselt piirdunud meie esindajate osavõtuga Eestlaste Keskнõukogu Kanadas kaudu, parteide ja valitsuste esindajate vastuvõttudest. Ära tuleb märkida küll ka Eesti Vabariigi aastapäevaaegsed vastuvõtud väliskülalistele, kus näha peale teiste rahvusgruppide esindajate ka föderaal- ja provintsiparteide, ka linnavalitsuse esindajad. Samuti väärib esile tuua imponeerivaid Balti Õhtuid Parlamendimäel Ottawas.

Nii Kanadas, kuid veelgi rohkem USA's on kombeks nn. „lobby" surve gruppide kaudu parteidele ja nende kandidaatidele või valitud liikmetele „sõitu teha" oma teatud sihtide saavutamiseks. Neid gruppe on palju — igaüks oma sihtidega ja vahest vägagi uduste motivatsioonidega. Kanadas oleme viimasel ajal kuulnud vist kõige rohkem nn. „rahu-lobby'st", survegrupist, kes püüab avalikku arvamist osavalt mõjustada. Teades, et sõnal on suur võim tänu nendele gruppidele ja kaasaaitavale meedia liikmetele, kuuleme nüüd ainult väljendust „star wars", mis kostab ju hoopis hullem kui „strateegiline enesekaitse" (SDI või Strategic Defense Initiative). Tagasi aga teema juurde.

Eestlased Kanadas on alles hiljuti hakanud tõsiselt poliitiliste parteide tegevusest osa võtma. Näidetena võib tuua eestlaste abi Peter Worthingtoni küll ebaõnnestunud kandidatuurile viimastel föderaalparlamendi valimistel (ja eelmistel Broadview valimispiirkonnas) ja hoopis värskemalt Toomas Õunapuu kandidatuuri puhul Ontario provintsivalimistel. Ka aastapaar tagasi loodud Eesti Konservatiivide (P.C.) Klubi, mille esimeheks on Mehis Vahtra, on samm õiges suunas. Samuti on kuulda olnud nii mõnegi eestlase osavõtust ühe või teise valimisringkonna parteiühingus, koos kaasaaitamisega valimiste eel ja ajal.

Üldiselt piirduvad meie poliitilised kontaktid siiski EKN'u kaudu väljakujunenud radadega, mis loomulikel põhjustel, parteilist kuuluvust kõvasti rõhutada ei tohi. Siin annab Eesti PC-klubi väga hea lisavõimalus kontaktideks valitseva konservatiivse partei juurde meie huvide, küsimuste ja murede esiletoomiseks. Eestlased, nagu suurem osa teisigi Ida-Euroopast pärinevaid Kanada elanikke, toetavad konservatiive märksa tugevamalt ja ülekaalukamalt kui teised immigrantide grupid. See toetus tugevnes veelgi eelmiste valimiste eel, sedavõrra rohkem P. E. Trudeau meid oma vene- ja kommunismisõbralikkude sõnavõttude ja tegudega häiris. Tahe temast lahti saada kasvas vastavalt.

Möödunud föderaalvalimiste eel loodi üks uus poliitiline ühik selleks, et libaraalide suurt enamust paljude etniliste gruppide seas vähendada. See nn. Ethnocultural Committee of PC Canada Fund on ametlikult üles seatud raha korjamise jaoks. Peamine siht on küll valijate motiveerimine lootuses, et hääletaja annab oma hääle sellele parteile mida ta on toetanud. See etnokultuuriline komitee pandi käiku George Eaton'i, T. Eaton Co. abipresidendi eestvedamisel ja PC partei otsesel toetusel. Eestlasi esindab komitees Olev Träss koos Mehis Vahtraga.

Valimiste eel, eriti kuna valimised leidsid aset varem kui üldiselt arvatud, läks rõhk üsna peatselt üle raha korjamiselt hääletajate mõjustamisele. Mida see komitee kontakt meile oluliselt pakub, selle eest, et suuname oma PC partei otsene lisaühendus nii peaministri kontoriga kui üksikute ministritega. Vaid üks näide selle kontakti kasutamisest, seoses eestiainelise õppetooli loomisega Toronto ülikooli juurde.

Juba rohkem kui aasta tagasi, veel enne ülikooli lõplikku heakskiitu õppetoolile, mis saabus teatavasti just Eesti Päevade eel, olid korraldajad andnud sisse palve Ottawasse riigi toetuse saamiseks etniliste õppetoolide programmi all. Asi oli liikunud aeglaselt ja detsembri kuul toimunud koosolekul Torontos, kus võtsime vastu külalisi, Ottawa nn. akadeemilise komitee poolt, arenes küsimus väga negatiivselt. Tarvis oli midagi ette võtta.

Veebruari lõpupoolel sai prof. Träss etnokultuurilise komitee vahendusel kokku Kanada mitmekultuurilisuse ministri Jack Murta'ga. Minister Murta teatas, et kogu etniliste õppetoolide programm on lõpetamisel ja vastavalt Ottawast toetuse saamise võimalus väike. Träss sai meie kavasid ja lootusi minister Murta ja tema abilistega otsekohe põhjalikult arutada ja mõni päev hiljem toimunud Balti Õhtul Parlamendimäel oli meil võimalus kogu küsimust edasi rõhutada. Seda tegid edukalt Mehis Vahtra, EKN'u esimees Laas Leivat ja etnilise nõukogu liige Ruho Paluoja.

Tulemus oli, et saime pikapeale ministrilt suulise lubaduse, et õppetoolide programmi enne ei lõpetata, kui meie oma — mis asjaajamises küllaltki kaugele on jõudnud — on nö. „läbi läinud". See lubadus iseenesest ei garanteeri veel midagi, kuid hoiab siiski toetuse saamise võimaluse lahti. Momendil on küsimus jälle bürokraatiasse veidi takerdunud, saame aga teatud sammudega juba septembri alguses jälle edasi minna.

See on näide erinevate poliitiliste kontaktide vajadusest ja sobiva surve rakendamisest meie sihtide saavutamisel. Paljugi muud olulist võib sellisel viisil korda saata.

OT

Kuidas võita . . .

(Algus lk. 2)

da säästuobligatsioone, garanteeritud investeerimise tõendeid, GIC-d (General Investment Certificates), pangakontot jne. Pangalaenu tingimuseks on, et ta tasub ainult intressi ja ei maksa laenu ennast tagasi enne kui viie aasta pärast, mil ta tasub korraga terve laenu. Oletame, et laenu intressiks on 12-prots. aastas, mis tähendab, et intressikulu on 1,000 dollarit kuus. Oletame veel, et investeeringu keskmine liitprotsent aastas on 14.5 prots., mis tähendab, et investeering kahekordistub viie aastaga. Niisiis:

TULUD:		
Investeeringu väärtus 5 aasta pärast		$200,000
Miinus laenatud summa		100,000
Kapitaliväärtuse tõus		100,000
KULUD		
60 intressi maksmist a $1,000	$60,000	
Miinus tulumaksust mahaarvatav osa — 50 prots.	30,000	
Netokulu	30,000	30,000
Neto kapitaliväärtuse tõus		$70,000

Investeerija on saavutanud tubli kapitaliväärtuse tõusu ilma, et oma raha oleks mängu pannud. Ülaltoodud meetodil on kaks ristkielementi. Eesiteks, investeering ei teeni niipalju raha kui loodeti ja teiseks pangalaenu intressikulu võib tõusta, misjuures kulud tõusevad.

Ülaltoodud laenusumma ei pruugi olla 100,000 dollarit, see võib olla palju väiksem. Seda meetodit ei tohi mingil juhul kasutada siis, kui kuiseid intressimakse kas osaliselt või tervelt tuleb võtta igapäevastest kuludest või need maksud muudavad investeerija elustiili.

Investeerimise raudne reegel on, et iga investeering peab olema mõõduka riskiga. See käib ka nende investeeringute kohta, mis on tehtud tulumaksu vähendamise eesmärgil. Pole ju mingit mõtet investeerida selleks, et säästa 50 prots. tulumaksu investeeritud summast ja siis hiljem kogu summa või 80—90 prots sellest kaotada.

Järgmises artiklis käsitleme pensioniea sissetuleku planeerimist.

Tarvo Toomes

J. Clark Couchiching konverentsil

Välisminister meenutas Balti riikide saatust

„Meie Kanadas oleme vabad sõja läbi lahtitõmmatuse sügavatest psühholoogilistest haavadest nagu Uganda, nagu on olnud kaks Koread, kaks Saksamaad ja nii nagu on vanad riigid Eesti, Läti ja Leedu, keda „ümber pöörati" marksism-leninismile vägivaldse vallutusega," väitis Kanada välisminister Joe Clark hiljutisel neljapäevasel Couchiching konverentsil Ontarios.

Konverentsi korraldas Couchichingis Canadian Institute on Public Affairs — CIPA. Üheks direktoriks valiti aastapeakoosolekul uuesti Valve Andre, kes viibis konverentsil ühtlasi ka Ontario Advisory Council on Multiculturalism and Citizenship delegaadina. Samas valiti ta veel CIPA Noorte Vahendus-komitee koosseisu koostööks noordelegaatidest koosneva Noorte Nõuandva Koguga.

Konverentsi teemaks oli „kes maailmas vajab Kanadat?" — „Uus vaade meie rahvusvahelistele vahekordadele" nimekate külaliskõnelejatega mitmelt poolt maailmast.

EOLL üldkogu koosolek Portlandis

Järgmised Lääneranniku Eesti Päevad Vancoueris — Uueks EOLL esimeheks Mati Klaar

XVII Lääneranniku Eesti Päevade puhul toimus Portlandis 4. juulil EOLL korraline üldkogu koosolek. Koosolekust, mida juhatas Bruno Laan ja protokollis Helmuth Kalmann, võttis osa 32 saadikut liidu 28 liikmesorganisatsioonist, 5 EOLL Vanematekogu liiget ja praegune liidu juhatus.

Koosoleku avas EOLL esinaine Lehti Merilo. Ligi paaritunnilise töökoosoleku käigus otsustas üldkogu muuhulgas:

- Kinnitada erakorralise olukorra tõttu XVII Lääneranniku Eesti Päevade üldjuhiks Liidu juhatuse ettepanekul Helmuth Kalmann, keda valiti ka EOLL Vanematekogu liikmeks;
- Võeti vastu uute liikmetena EOLL koosseisu San Francisco Eesti Seenioride Klubi ja Eesti Kultuuri Ühing Kanadas (Vancouver, B.C.);
- Kinnitati XVI LEP-de revisjonikomisjoni aruanne;
- Võeti teatavaks, et XVII LEP-de majanduslik läbikäik on umbes $95,000;
- Liidu liikmemaksuks jätta endiselt $10.00 aastas;
- Määras järgmiste Lääneranniku Eesti Päevade asukohaks Vancouver, B.C. ja valis uueks EOLL esimeheks Vancouveri organisatsioonide poolt esitatud Mati Klaari;
- Valis revisjonikomisjoni asukohaks Vancouver, B.C. ja selle esinaiseks Irene Olljumi;
- Moodustada viie-liikmeline komisjon, milline töötaks välja ettepanekud liidu majanduslike küsimuste ja põhikirja muutmise osas;
- Üldkogu avaldas ka mitme sõnavõtja kaudu tänu praegusele liidu juhatusele eeskujulike päevade kavandamise, ettevalmistuste, informatsiooni ja üldkorralduse eest.

H. K.

Dr. Merit Marnot (Vabamäe)

hambaarst

teatab, et on alustanud patsientide vastuvõtmisega

RICHMOND DENTAL OFFICE
58 Richmond St. W. Ste. 100,
Toronto, Ont. M5H 2C9
Tel. 363-1656

PLUMBING, HEATING & REPAIRS

Eesti ettevõte

Õli-, gaasi- ja elektriahjud ● Korstnavoodrid (chimney lining).
● Ahjude puhastamine.

Tel. 275-1280 — Roland Kullik

AINUKE EESTI LILLEÄRI

AARDVARK

1065 STEELES AVE. W.
NORTH YORK, ONT.
M2R 2S9

Omanik LINDA SEPP
Avatud 7 päeva nädalas.

736-1170
Kodus 223-0201

AARDVARK FLORIST LTD

Liilede koju viimine.

Eestist põgenenud ootavad Rootsis „asüülisabas"

Rootsi politseiülema ekslik samm leedu põgeniku vastuvõtul

STOKHOLM (EPL) — Hiljuti Rootsi üle Murmanski ja Põhja-Soome saabunud põgenikud peavad tükk aega ootame enne kui Invandrarverket oma otsuse saab nende asüüli küsimuses teha. Nagu Stokholmi välismaalaste politsei esindaja Ake Karlsson ütleb, on praegu nende ees järjekorras 750 asüülitaotlejat, keda kõiki politsei peab üle kuulama enne kui materjal edasi Norrköpingisse Invandrarverketile saadetakse.

Suurem osa asüülitaotlejate voolust — Trelleborgi saabub neid pideva vooluna üle Ida-Saksamaa — on liibanonlased, palestiinlased ja iraanlased, kuna Lähis-Ida aladel on olukord muutunud veelgi rahutumaks.

Ajakirjanduses äratab tähelepanu see, et Nõukogude kalalaevalt põgenenud ja ujudes umbes samal ajal Ölandi pääsnud leedulase saabumisel

on Västerviki politseiülem Lars Bittner andnud oma ametnikele käsu otsekohe Nõukogude Liidu saatkonna informeerimiseks.

Ta on tunnistanud, et see oli viga. Ta olevat tegutsenud rahvusvahelise konventsiooni järgi, milles üteldakse, et tuleb vastavat saatkonda informeerida kui selle kodanik võetakse politsei hoole alla.

Nagu rahvusvahelise õiguse tundjad ütlevad, on politseil kohustus informeerida oma valitsust,

milline siis otsustab, kas välisministeerium astub vajalikud sammud või mitte.

Seda, et vene traaler püüdis Rootsi vetes kinni põgeniku, peetakse selgeks rahvusvahelise õiguse rikkumiseks.

SPORT

Seedrioru spordivõistluste tulemused 1985

JOOKSUD

60 m jooks: 5—11-a. tüdrukud: 1) Tiiu Nõmmik 12,5 2) Heidi Petraska, 3) Joanna Blackwell.

11—13-a. tüdrukud: 1) Erika Petraska 10,7, 2) Carol Paar, 3) Jenifer Wurtz.

14—15-a. tüdrukud: 1) Krista Kadai 9,55, 2) Anneli Ainso, 3) Triina Ellerbusch.

6—7-a. poisid: 1) Markus Pügi 13,0, 2) Joel Miller, 3) Matti Kadai.

8—9-a. poisid: 1) Jeremy Stuzka 11,4, 2) Thomas Rebane, 3) Jason Pügi/Eerik Aljas.

10—11-a. poisid: 1) Allan Rebane, 2) Karl Rebane, 3) Arne Rungi.

12—15-a. poisid: 1) Thomas Laurimaa 9,00, 2) Chris Perry, 3) Peter Paas.

100 m jooks: 5—11-a. tüdrukud: 1) H. Petraska 16,8, 2) J. Blackwell, 3) Aimee Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 17,1, 2) C. Paar, 3) J. Wurtz.

14—15-a. tüdrukud: 1) A. Ainso 17,4.

6—7-a. poisid: 1) M. Pügi 23,2, 2) J. Miller, 3) M. Kadai.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 19,0, 2) T. Hebane, 3) E. Aljas.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 17,1, 2) A. Rungi, 3) Raivo Nõmmik.

12—15-a. poisid: 1) C. Perry 15,1, 2) P. Paas, 3) Hendrik Nõmmik.

200 m jooks: 5—11-a. tüdrukud: 1) Joanna Blackwell/Heidi Petraska 45,0, 2) Tiiu Nõmmik, 3) Aimee Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 44,0.

14—15-a. tüdrukud: 1) Krista Kadai 35,1, 2) Anneli Ainso, 3) Triina Ellerbusch.

8—10-a. poisid: 1) Thomas Rebane 43,0, 2) Jeremy Stuzka, 3) Ian Miller.

10—11-a. poisid: 1) Allan Rebane 304,6, 2) Karl Rebane, 3) Raivo Nõmmik.

12—15-a. poisid: 1) Thomas Laurimaa 33,5, 2) C. Perry, 3) P. Paas.

400 m jooks: 5—11-a. tüdrukud: 1) H. Petraska 1.50, 2) T. Nõmmik, 3) Kai-Lii Veer.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 1.47.

14—15-a. tüdrukud: 1) A. Ainso 1.45.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 1.40,2, 2) I. Miller, 3) T. Rebane.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 1.25,0, 2) R. Nõmmik, 3) Mark Paar.

12—15-a. poisid: 1) C. Perry 1.24,1, 2) P. Paas, 3) N. Nõmmik.

800 m jooks: 11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 4.18,0.

14—15-a. tüdrukud: 1) Anneli Ainso 4.17,0.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 3.00,0, 2) M. Paar, 3) K. Rebane.

12—15-a. poisid: 1) Erik Rungi 5.01,9.

HÜPPED:

Kõrgushüpe: 5—7-a. tüdrukud: 1) K-L. Veer 60 cm, 2) Virve Aljas/Thea Cepaitis, 3) Elizabeth Blackwell.

8—11-a. tüdrukud: 1) J. Blackwell 85 cm, A. Ellerbusch/H. Petraska, 2) T. Nõmmik, 3) Talvi Hess.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 1.10, 2) J. Wurtz, 3) C. Paar/Kata-Mai Koppel.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 1.23, 2) T. Ellerbusch, 3) A. Ainso.

6—7-a. poisid: 1) M. Pügi 70 cm.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 90 cm, 2) E. Aljas, 3) T. Rebane.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 1.15, 2) R. Nõmmik/K. Rebane, 3) A. Rungi.

12—15-a. poisid: 1) C. Perry 1.35, T. Laurimaa 1.35, 2) P. Paas, 3) H. Nõmmik.

Kaugushüpe: 5—7-a. tüdrukud: 1) K.-L. Veer 2.00, 2) T. Cepaitis, 3) V. Aljas.

8—11-a. tüdrukud: 1) H. Petraska 2.65, 2) A. Ellerbusch, 3) T. Nõmmik.

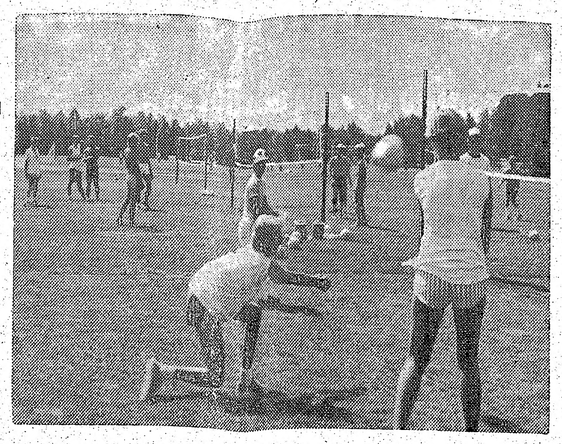

Sportlaager 85 programmis oli üheks osaks võrkpalli õpetamine. Pildil noored spordiväljakul.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 3.80, 2) L.-M. Koppel, 3) J. Wurtz.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 4.20, 2) T. Ellerbusch, 3) A. Ainso.

6—7-a. poisid: 1) M. Pügi 2.54.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 3.20, 2) T. Rebane, 3) E. Aljas.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 3.45, 2) A. Rungi, 3) K. Rebane.

12—15-a. poisid: 1) C. Perry 4.12, 2) P. Paas, 3) T. Laurimaa.

Hoota kaugushüpe: 5—7-a. tüdrukud: 1) V. Aljas 1.15, 2) K.-L. Veer, 3) E. Blackwell.

8—11-a. tüdrukud: 1) J. Blackwell 1.70, 2) H. Petraska, 3) A. Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) E. Petraska 2.20, 2) J. Wurtz, 3) K.-M. Koppel.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 2.25, 2) A. Ainso, 3) T. Ellerbusch.

6—7-a. poisid: 1) M. Pügi 1.53, 2) J. Miller, 3) M. Kadai.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 1.82, E. Aljas, 3) Jason Pügi.

Kolmikhüpe: 10—11-a. poisid: 1) R. Nõmmik 7.62, 2) A. Raivo, 3) A. Rungi.

14—15-a. poisid: 1) C. Perry 9.15, 2) P. Paas, 3) H. Nõmmik.

Odavise: 5—11-a. tüdrukud: 1) J. Blackwell 5.50, 2) H. Petraska, 3) A. Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) J. Wurtz 10.10, 2) C. Paar.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 28.40, 2) T. Ellerbusch, 3) A. Ainso.

8—9-a. poisid: 1) E. Aljas 9.24, 2) T. Rebane, 3) J. Pügi.

10—11-a. poisid: 1) A. Rebane 16.94, 2) A. Rungi, 3) M. Paar.

12—15-a. poisid: 1) T. Laurimaa 29.57, P. Paas, 3) C. Perry.

Kettaheide: 5—11-a. tüdrukud: 1) H. Petraska 5.80, 2) J. Blackwell, 3) A. Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) J. Wurtz 6.50, 2) E. Petraska, 3) C. Paar.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 17.00, 2) T. Ellerbusch, 3) A. Ainso.

6—7-a. poisid: 1) M. Pügi 3.95.

8—9-a. poisid: 1) J. Stuzka 6.25, 2) J. Pügi, 3) E. Aljas.

10—11-a. 1) A. Remane 12.03, 2) M. Paar, 3) R. Nõmmik.

12—15-a. 1) C. Perry 20.39, 2) P. Paas, 3) H. Nõmmik.

Kuulitõuge: 5—11-a. tüdrukud: 1) H. Petraska 3.40, 2) J. Blackwell, 3) A. Ellerbusch.

11—13-a. tüdrukud: 1) J. Wurtz 10.50, 2) C. Paar, 3) E. Petraska.

14—15-a. tüdrukud: 1) K. Kadai 0.50, 2) A. Ainso, 3) T. Ellerbusch.

Maailma esimesed masterite mängud Torontos

Maailma esimene Masters Games avati pidulikult Toronto raekoja esisel väljakul, kus paljud 8500-st sportlasest osa võtsid. Prints Philip kutsus sportlasi üles videolindistuse kaudu ja soovis kõigile head kordaminekut võistlemiseks, kuna dr. Maureen O'Bryan deklareeris mängud ametlikult avatuks.

Master Games'i hümni „Live Every Moment" järel esinesid aerobics ja Kalev Estienne moodsa rütmilise võimlemise tüdrukud jühikese, kuid kõiki rutiine esindava ja hästi läbi viidud programmiga.

Võistlused algasid neljapäeval, 8. augustil ratsutamisvõistlusega Newmarketis, Kolapores peeti orienteerumisvõistlused, Ontario järvel purjetamisvõistlused. Kõige enam on võistlejaid ujumises, kus oli üle 1200 registreerinud, nende hulgas ka eestlasi.

RISTSÕNA NR. 1252

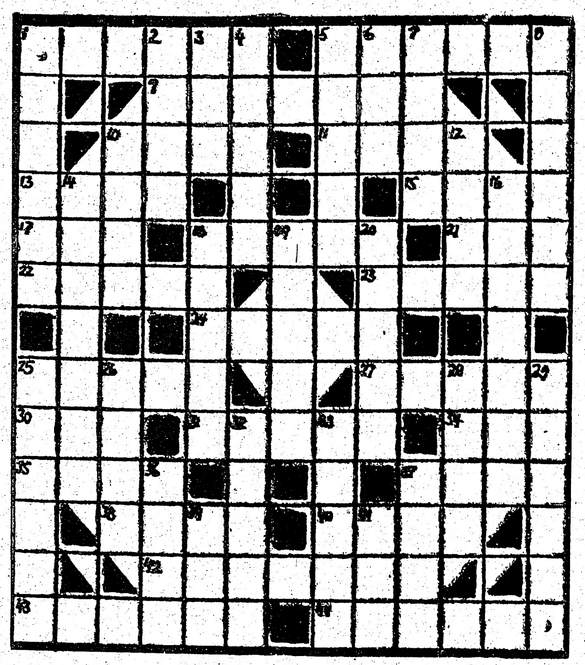

Põikread: 1. Kuju Vanas Testamendis, 5. Elektrilambi leiutaja, 9. Lähedased inimesed, 10. Osa tervest, 11. Mõni selline taim on söödav, mõni mitte, 13. Esimese mõrva ohver, 15. Mitte noore, 17. Vorm sõnast lugema, 18. Tööstuslinn Saksamaal, 21. Küsimus, 22. Rommeli järglane Põhja-Aafrika rindel II maailmasõjas, 23. Sündmus juhtum — inglise keeles, 24. Eesti ooperilauljatar, 25. Marie Underi abikaasa, 27. Pärg, 30. Naisenimi, 31. Võõrpärane naisenimi, 34. Põllutööriist, 35. Talent, 37. Terava otsaga ese, 38. Keha, 40. Pagaritoode, 42. Lapse kasvatajad, 43. Jumal, 44. Asjad.

Rohkem tellijaid — parem ajaleht.
Soovitage
VABA EESTLAST
oma sõpradele!

Püstread: 1. Eesti kõrgeim juga, 2. Maitseaine, 3. Omaaegne eliitkoor Eestis, 4. Palvetas, 5. Lühem kirjanduslik teos, 6. Ameerika filmidiiva, 7. Mõte, 8. Uhelt näo osalt, 10. Noobel, haritud, 12. Nimi — inglise keeles, 14. Ooperi „Vürst Igor" autor, 16. Oma-aja eesti suurim kaubalaev, 18. Perenaine, 19. Sõjaväelane, 20. Jõgi Venemaal, 25. Paljas, 26. Lihatoit, 28. Mütoloogiline olend, 29. Välimised osad, katted, 32. Poos, seisang, 33. Delibesi ooper, 36. Naisenimi, 37. Kerge eine, 39. Jooksis — inglise keeles, 41. Kaunviljad.

RISTSÕNA NR. 1251 LAHENDUS

Põikread: 1. Avo, 4. Clark, 7. Osi, 10. Käru, 11. Seal, 12. Iii, 13. Sepad, 17. Kole, 18. Olga, 19. Ken, 20. Nigel, 23. Oka, 25. Um, 26. Lek, 27. Ale, 28. US, 29. SAS, 31. Gedda, 30. Kus, 34. Aida, 35. Roll, 36. Orb, 37. Lusti, 40. Aar, 42. Ujur, 43. Kaja, 44. Tal, 45. Lahti, 46. Sai.

Püstread: 1. Aki, 2. Väike-Maarja, 3. Orion, 5. Lee, 6. Raa, 7. Oengo, 8. Salakuulaja, 9. Ilm, 13. Senegal, 14. Pig, 15. Dollari, 19. Kus, 21. Ike, 22. Ead, 24. Ass, 30. Sibul, 32. Das, 33. Klaas, 36. Out, 38. Uba, 39. TNT, 41. Rai.

Faktide ja legendide TALLINN

2.

Tuntuim Tallinna legendidest on see, mille ka Friedrich R. Kreutzwald „Kalevipoja" lugulaulu põimis, et Tallinna Toompea on Eesti muinaskuninga Kalevi haud. Kaljurahnud kandis kalmule Kalevi leinav lesk Linda. Kui ta jõud rauges ja ka põllepael katkes, siis pudenes viimane kaljurahn maha Ülemistele. Linda istus kivile ja nuttis, kuni pisaratest sai järv — Ülemiste järv. Kalevi ja Linda lugu teab küll vist iga vanem eestlane. Lastele aga peaksime seda jutustama või ette lugema.

KUI TOOMPEA KALJU OLI SAAR MERES

Sama sündmusrikas kui Tallinna teadaolev ajalugu on ka paikkonna geoloogiline minevik, mida me üsna üksikasjalikult teame tänapäevaste geoloogide töö tulemusena. Üldiselt teatakse, et jääajal kattis meie maad paks jääkiht ja et kõik „raudkivid" väikestest munakatest kuni hiigelsuurte mürakateni, kandis jää Skandinaavia mägedest meie maale. Aga mis sai edasi?

Tallinna paekallas, Lasnamägi ja Toompea on jäätumis-eelsed moodustised, mida kohati 3-kilomeetri paksune jää küll murendas ja lihvis, kuid ei suutnud muuta. Kõik kruusad, liivad, savid ja rändkivid on aga jää polt küntud või kohale toodud. 11,500 aastat tagasi hakkas ürgjää sulama. Mitme kuup-kilomeetri suurused jääpangad murdusid sulava massi küljest ja muljusid lohkusid aluspinda. Jää sulamisest tekkinud kõrgvesi moodustas hiigel-suure Balti jääpaisjärve ja palju vähemad jäänuk-järvesid paekaldale. Suurem osa neist järvedest on merre voolanud või kinni kasvanud, kuid mõned on tänaseni järel. Üks niisugune on Ülemiste järv Lasnamäel. Vee-seis meres sulamise ajal oli nii kõrge, et paekallas moodustas rannajoone ja Toompea kalju ulatus veest välja saarena.

Sulamise tulemusena tõusis paisjärve vesi nii tugevasti, et murdis omale tee läbi Skandinaavia mägede Atlandi ookeani. Vesi muutus kergelt soolaseks ja vastavalt sellele muutus elu veekogus. Ookeani ühenduse tõttu alanes veepind uuesti ja praegusest Läänemerest sai jällegi magedaveeline järv, kuni järgmine veetõus põhjustas uue läbimurru — nüüd juba Taani väinade kohalt. Ühenduse tekkimine ookeaniga põhjustas uue vee soolasuse tõusu. Teadlased on nendele järvedele ja meredele, mis lainetasid kunagi Läänemere asemel, andnud meelevaldsed nimed nendes vekogudes domineerinud veeloomade — molluskite järgi. Nii oli meie Läänemere kohal pärast Balti jääpaisjärve läbimurdu

Joldia meri — 10.000—8.500 aastat tagasi

Antsülosjärv — 8.500—7.500 aastat tagasi ja

Litoriinameri — 7.500—4.500 aastat tagasi.

Litoriinamere lõpust kuni tänaseni on Eestimaa n.n. limneastaadiumis, mida iseloomustab ürgjää surutisest vabanenud maapinna aeglane tõus, uute järvede (Harku järv) ja laguunide eraldumine merest ning pinnavormide püsimine, kuivõrd inimeste tegevus seda ei muuda.

Kõik need looduslikud moodustised Tallinna ümbruses, mida me tunneme — Paljassaare ja Kopli poolsaared, Pirita, Kadrioru, Lilleküla ja Harku tasandikud, Viimsi, Kesk-Tallinna, Kopli ja Kakumäe kõrgendikud, Nõmme ja Männiku liivikud ning Tondi, Sõjamäe, Rae ja Pääsküla sood ning rabad on pärast-jääaegsed moodustised maastikus.

Lõnnea-staadiumi alguses ilmus Tallinna maile inimene, kelle rahvust me ei tea. Maapinnast leitud esemed algavad esimese aastatuhande keskel ja muutuvad arvukamaks iga hilisema sajandiga. Hilisemad leiud pärinevad vaieldamatult meie esivanematelt. Aga need ei kuulu enam geoloogiasse ja nende juurde jõuame hiljem.

ÜLEMISTE JÄRVE SÜND

Rahvajuttudes püüti ära seletada kõiki looduslikke nähtusi. Suuliselt edasi antud, muutusid need iga jutustaja puhul omamoodi. Eesti hiidude (hiiglaste) ja vägilaste lugudes on segi aetud Kalevipoeg, Suur Töll, Vanapagan, Suur Jaan või mõni muu tegelane. E. Laugaste ja E. Normanni „Muistendeid Kalevipojast" toob ära rahvasuust saadud Ülemiste järve tekkimise loo. Jutustaja oli ilmsesti inimene, kes „Kalevipoja" lugulaulu polnud lugeda ega teadnud midagi Kalevipojast. Tema jutustus:

„Ennemuiste pidand Kalevi naene Tallinnas ehitama. Toombe-mäe kivid kand põlle sees kokku. See on vanarahva luuletus.

Vana Kalev ise akand merd tühjaks jooma, aga läind takka lõhki ja Ülemiste järv jäänd selle asemele. Ma olen seda kuuld vanarahva käest, kohe mitme ja mitme käest", kinnitas jutustaja oma loole autoriteedi saamiseks.

Teine lugu samast raamatust kirjeldab järve tekkimist omamoodi:

„Ülemiste järves on suur kivi. Enne polnud seal järve. Mees kündnud seal kohal. Korraga pilv tuleb ja karjutud: „Eest ära!"

Uputanud mehe ära. Mees jäänud järvevahiks. Jaanilaupäeva öösel pidi käima küsimas, kas linn on valmis. Vastatud ikka, et ei ole veel valmis."

Selles loos on rahvasuu seletanud ära Ülemiste vanakese tekkimise, kuid andnud kriitiliseks kontrollimiskäiguks uueaasta öö asemel jaanilaupäeva.

Baltisakslase J. H. Gresseli (1878) avaldatud versioon järve tekkimisest manitseb patuseid inimesi meeleparandamisele:

„Seal, kus Ülemiste järv juba igivanast ajast oma üksilduses näotute liivaluidete ja soo vahel lamab, olevat — muistendi kohaselt — kunagi olnud põllud, mis olid õnnistatud viljakandva mullaga ja hästi haritud, nagu aed. Kuid sealsed inimesed olnud jumala-vallatud ega mõtelnudki oma elu parandamisele. Karistus ei jäänud tulemata! Ühel ööl kuuldi õhus võimsat kohinat ja mühinat — rasked mustad pilved katsid taeva, piksevälgud ja kõuemürin järgnesid üksteisele ja koletu vihmavalang ujutas üle terve maa-ala. See hävitas majad, aiad ja viljaväljad ning uputas kõik inimesed ja loomad."

TALLINNA VOOLUVEED JA VEEKOGUD

Moodne linn oma teede ja hoonestusega peidab algsed looduslikud vormid tundmatuseni. Tänapäevased inimesed ei tea, et Tallinn oli veerohke linn. Vete rohkuse järgi mõõdetakse sageli linna ilu. Praegust kiiresti kasvavat Tallinna ohustab aga isegi joogivee nappus. Ülemiste järv, mis sajandeid varustas linna veega, ei suuda seda enam. Järve on juhitud vooluvesi mujalt (Pirita jõest) ja kaalutakse isegi Tallinna varustamist Peipsi veega.

Lisaks merele ja lahtedele, mis Tallinnale annab jääva ilu, asuvad linna piirkonnas Ülemiste ja Harku järved. 19-sajandi alguse kaardidel esines Tallinnas veel suur Tiigiveski tiik Härjapea jõel. Sellest on järel Tiigiveski nimega park. Kadrioru asuvad Hundikuristiku toiteveega väike Kirdetiik ja arvatavasti kaevatud Luigetiik üsna pargi alguses. Müistset Toompead piiranud vallikraavi jäänukina on tänapäeval alles Balti jaama ees asuv Schnelli tiik, mida omal ajal nimetati Patkuli kraaviks ühenduses Toompeal asuva Patkuli maja ja sealt alla tuleva trepiga.

Vooluvetest on tänapäeva Tallinnas idapoolne Pirita jõgi, Kopli lahte voolav väike Mustjõgi ja läänes Pääsküla jõgi Tõdva (Vääna) nimelise harujõega. Ülemiste järve endiseks ülevooluks oli Härjapea jõgi, mille vett tarvitati joogiks ja sadamas laevade varustamiseks joogiveega. Ajapikku sai Härjapea jõest linna solgikraav ja nüüd on see viidud maa alla ning kujundatud tsement-torudesse suletud roiskvee-kollektoriks. Hiljem kasutati Ülemiste ülevooluna Hundikuristikku, mis läbistab Kadrioru parki ja on praegu veerikas ainult suurte sadude ning kevadise sulamise ajal. Kadrioru Luigetiigi lähedalt möödub Liivaoja, mis tänapäeval on ainsaks Ülemiste ülevooluks ja jookseb märkamatult torustikku suletult merre Russalka samba juures. Rikkalikult allikaid — mõned neist looduslikult väga ilusad (Varsa-allik, Saula siniallikad) voolavad välja Pirita jõe-oru kõrgest kaldast. Mustamäe nõlvast välja-voolavad allikad on rakendatud toitma sealseid supelbasseine. Kadaka ja Lilleküla piirkonnas voolavaid allikatoitelisi ojasid kasutati forellitiikide jaoks. Mõned üksikud neist on veel näha voolamas maapinnal.

Järgneb

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAR
C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LAUER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

Toimetusele saadetud kirjandus

LÄÄNEKAARE POSTIPOISS, kevad 1985. Seekordne Vancouveri Eesti Seltsi informatsiooni bülletäänist võib leida järgmist: Eesti Seltsi teated; ülempreester E. Ruus Meditatsioon ja palve „Vabariigi aastapäeval", V.E.S. Raamatukogu teated, LU „Lugu luuast", L. Pütsepp „Eestiainelise professuuri algkapitali kogumise aruanne, küsimusi ja vastuseid", mitmesuguseid seltskondlikke ja ühiskondlikke teateid Vancouveri ja Lääneraniku piirkondadest kui ka mujalt maailmast, väljalõige ajalehest „Baltic News" „Kremlin Decree to Estonian Communist Party", kirjeldus Vancouveri Eesti kirikufondi peakoosolekust ja lõpuks" Toimetajal on viimane sõna."

BALTIMORE EESTI ORGANISATSIOONIDE BÜLLETÄÄN nr. 201. Suvise bülletääni sisus on T. E. Kirjeldus 13-ast Põhja-Ameerika Meeslaulupäevast", tegevuskavalikke teateid, M-M-S „Eestlaste ilusast rahvatantsust", T. E. „Vanaranna" kevadpidu", 35 aastat eesti rahvatantsu Baltimores", jk. „Baltimore Teater Lakewoodis", kirjeldus emadepäevast Baltimore I koguduses, lks. „Baltimore Eesti kooli juubel", Bülletäänist, selle saamisest ja ilmajäämisest, Põhja-Ameerika Meeslaulupäeva raadiosaade, mitmeid seltskondlikke teateid.

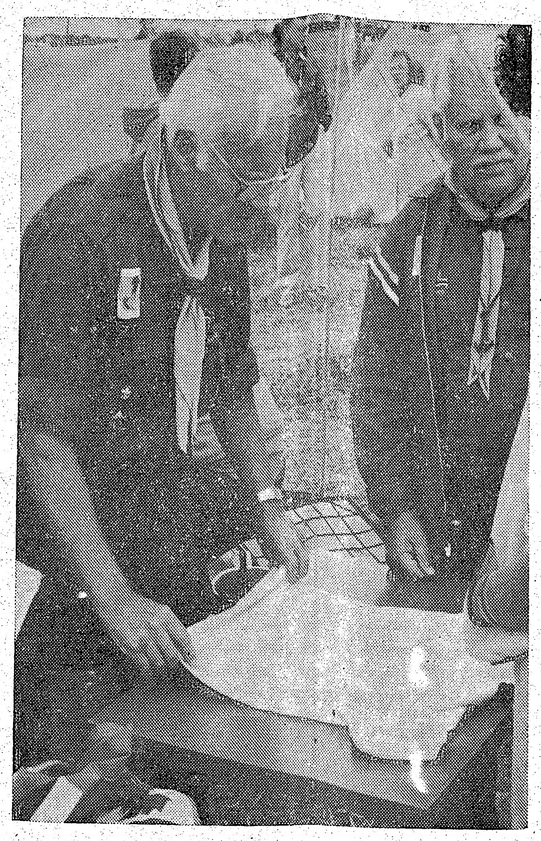

Skm. Bruno Lindre trükib särkidele eesti esindusüksuse märki. Soovijaid oli üle kahe tuhande, keda ka kõiki rahuldati. Foto: Ervin Aleve

Üüride revi-deerimine

Ontario valitsuse poolt kavatsetava üüride revideerimise seadusandluse kohaselt muutuvad kinnisvarade omanikkude ja üürnike õigused-kohustused tagasiulatuvalt 1. augustist 1985. a.

Sellest päevast alates kehtib uus 4% ülemmääraga üüride revideerimise seadusandlus hõlmates enamust korterielamuid ja ridaelamuid, duplekse, kondomiiniume ja individuaalelamuid. Teised spetsiifilised punktid oleksid:

- Üüride revideerimise seadusandluse kohaselt võivad kinnisvarade omanikud tõsta üüre kuni teatud ülemmäärani, ilma et seda revideeritakse valitsuse poolt. Juhul kui üürnik ei nõustu üüri tõusuga, **vaatamata et see oli madalam määritletud ülemmäärast,** on tal õigus nõuda selle revideerimist. Kuni 1. augustini 1985. a. kehtis 6% üüride tõusu ülemmäär enamuse elamute kohta, välja arvatud need, mida üüriti pärast 1975. aastat ja mõned spetsiifilised majutus-ühikud, mille üür oli $750 või enam.
- Tagasiulatuvalt 1. augustist 1985. a. 4% ülemmääraga üüride revideerimise seadusandlus astub jõusse, mis hõlmab kõiki majutus-ühikuid **kaasa arvatud need, mida üüriti pärast 1975. aastat ja need, mille üür oli $750 või enam.**
- Kuni üüride revideerimise seadusandluse jõustumiseni võivad kinnisvarade omanikud legaalselt tõsta üüre 6% võrra. Üürnikele aga varutakse võimalus nõuda tagasimaksmist, kui üüride tõus oli üle 4%, välja arvatud juhud, kus kinnisvarade omanikud on võimelised tõestama, et 6% tõus oli õigustatud. Sellega kooskõlas soovitatakse kinnisvarade omanikele järgida 4% üüride tõstmise ülemmäära, et vältida aegavõtvaid tagasimaksmise nõudeid tulevikus.

Lähemat informatsiooni uuest seadusandlusest ja kuidas see puudutab teid võib saada lähimast „Residential Tenancy Commission Office", mille telefoni number on toodud ära telefoniraamatu sinistel lehekülgedel.

Ontario
Ministry of Housing
Hon. Alvin Curling, Minister

Abel Lee

KUNSTIKOMMENTAARE

Suvised näitused Ontario Art Gallery's

On rõõmustav, et suve kõrg-kuumuses ja vaimses lõtvumuses leidub ka kunstivaatlejale ergutavaid elamusi. Ontario Art galeriis leiame kolm näitust, mis võibolla sobivad eelpool mainitud aastaajale, olles kõik produtseeritud kergemal materjalil, s.o. paberil, kuid sisuliselt on nad raskekaalulised. Erakordsete kunstinäituste sarjas, mida AGO on mõningate viimaste aastate vältel kunstipublikule esitanud (King Tut, Cloisonists, Blake, Turner, European Iceberg), on prantsuse 19. sajandi mitmekülgne meister Honore' Daumier'i näitus järjekordne saavutus. Näitus on kokku pandud ameerika industrialisti ja füüsiku Armand Hammer'i kogust, mis on maailma suurim, sisaldades üle 6000 Daumieri teose.

Honore' Daumieri on prantslased nimetanud oma armastatuimaks kunstnikuks. Olles peamiselt iseõppinud, arendas ta suure kriitilise nõudlikkusega litograafia ja puugravüüri tehnikad kõrgele tasemele. Ta oli hinnatud ka maalijana ja skulptorina. Oma loomingufilosoofialt oli ta karikaturist, poliitiline satiirik, inimeste ning ühiskonna vaatleja ning nende nõrkuste kritiseerija. Ta laiendas oma satiirilisi vaatlusi mitmesuguste eluvalduste ning elukutsete suunas (kunst, advokaadid, arsteteadus jne.), kuid suurim osa karikatuuridest on siiski demokraatia, sõna- ning ajakirjanduse vabaduse eest võitlevad ning revolutsiooni järgseid prantsusmaa poliitikuid ning korruptsiooni naruvääristavad. Sellistena on tema karikatuurid samajõulised tänapäeval kui nad olid tollal.

Daumieri peamiseks töötlustehnikaks oli litograafia, tema ajal suhteliselt uus tehnika (avastatud 1798. a. Münchenis Alois Senefelder'i poolt) ja võimaldas kiiret ning rohkearvulist reprodutseerimist. Ta töötas elukutselise karikaturistina ajakirjadele „La Caricature" ja „Charivari" olles väga produktiivne. Tema litograafiliste illustratsioonide arv ulatub tuhandetesse.

Maalijana on Daumier realist, kuid isikupärase, jõulise liikumise tunnetusega figuurides; karakterit ja emotsioone rõhutav lihtsustamine nägudes toob tema maalidesse koguni ekspressionistlikke jooni.

Samalaadses lähenemises on teostatud suurepärane, 36 pronkskulptuurist koosnev tema kaasaegsete parlamendiliikmete büstide kollektsioon. Need on väikeseformaadilised (12—21 cm kõrged), detailselt ja groteskselt karakterit rõhutavad ning tunduvad koguni joonistustena savil, sest põletamata savifiguuridena on nad loodud. Pronksi on nad valatud alles 1929. —1948. aastate vahemikul.

Puugravüüris saavutas Daumier uskumatult detailse tehnika, millest on näide nii puuplokina kui ka äratõmbena.

Näitus koosneb 181 litograafilisest lehest koos litograafiakivi tehnika näitena, lisaks 8 õlimaali, 38 skulptuuri ja mõningad näited joonistustest, vesivärvimaalidest ning puugravüürist. Kogusummas on esitatud 250 numbrit. Näitus toimub AGO Ayala Zack'i tiivas ning jääb avatuks kuni 8. septembrini 1985. a.

EDWARD KOREN

Daumier'i näituse naabertiivas (Walter Tier galerii) leiame valiku ühe tänapäeva tuntuima karikaturisti, ameeriklase Edward Koren'i (sünd. 1935.) loomingust aastavahemikult 1959.—1981. Koren on heatahtlik sotsiaalne satiirik, kes jälgib inimvahekordasid ning kommenteerib neid ülimalt isikupäraste, sürrealistlikult haldjaslikkude figuuride kaudu. Nende kujundite groteskssus toob ka tõsistesse situatsioonidesse huumori. Koreni väljapanek kestab 11. augustini.

HELEN FRANKENTHALER

AGO „Contemporary Art Callery" esitab valiku ameerika kunstniku Helen Frankenthaleri „loomingut paberil", mis on valminud 1949.—1981. aastate vahemikul. Selle väljapaneku kohta rõhutab AGO, et need ei ole mitte visandid ega kavandid kunstniku tuntud õlimaalidele, vaid on iseseisvad lõplikud teosed. Frankenthaler on tuntud kubistliku ning järelkubistliku laadi viljelejana ameerika kunstis. Esitatud „Looming paberil" kompositsioonid näitavad tugevat struktuuri tunnetust ning peent koloriidi vaistu. Näitus jääb avatuks 19. septembrini.

PICCASSO SÕPRADELE INFORMATSIOONIKS

Montreali kujutavkunsti muuseumis (Montreal Museum of Fine Arts) on 21. juunist 10. novembrini avatud Pablo Piccasso loomingu näitus tema senini mittenähtud ega mittepublitseeritud töödest tiitliga: „Piccasso: Meeting in Montreal". See 80-numbriline väljapanek on valitud Piccasso lese Jacquelini poolt tema isiklikust kogust ning sisaldab näiteid kunstniku mitmetest loomingu-perioodidest.

Kunstikommentaatorid rõhutavad valiku ebaühtlast kvaliteeti, kuid sellele vaatamata on see näitus erakordne, huvitav ning kordumatu kunstisündmus.

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prillikraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler. Spetsialiseerunud contact lensidele alal.
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav läänepool Dundas'e subway'd
Tel. 535-6252

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 293-2128
773-2014
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates.

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832
KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.
Kuulutuste hinnad
üks toll ühel veerul $5.—
esiküljel $5.50
Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.
tel. 444-4832
Väljaspool tööaega:
Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Neljapäeval 22. augustil 1985 — Thursday, August 22, 1985

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Eesti noored teadlased kuninganna külalisteks

Dr. Martin Schröder, Edinburghi ülikooli õppejõud keemia alal ja doktori-kandidaat Leena Kore viibisid teisipäeval, 23. juulil kutsutud külalistena Briti kuninganna Elizabeth II aiapeol Buckingham palees Londonis.

Leena Kore esitas äsja oma doktoriväitekirja inglise literatuuri alal Londoni ülikoolile.

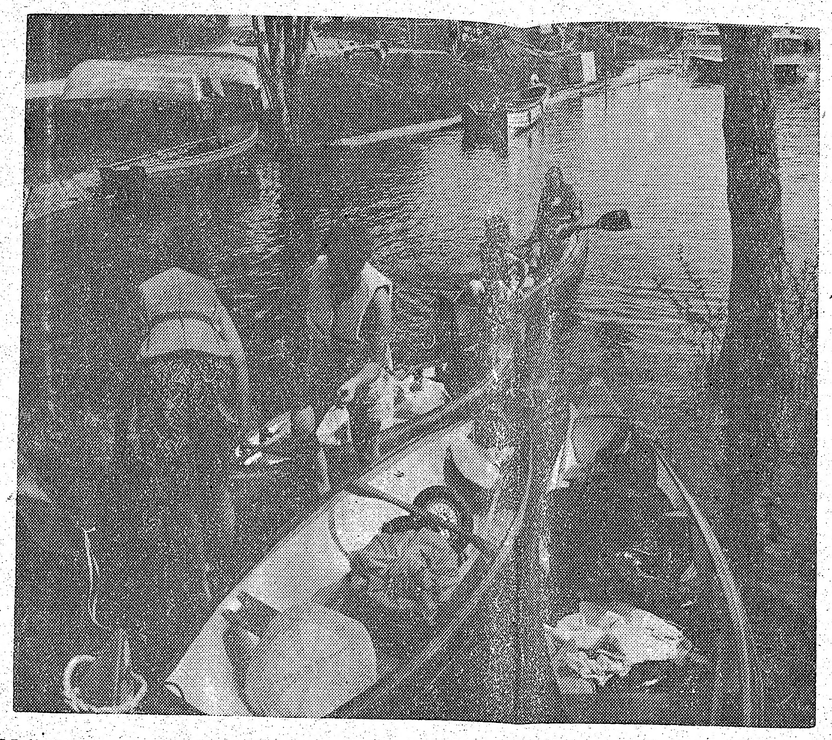

Nelipühade ajal matkasid Norrköpingi Lembitu Tormilinnu lipkonna liikmed kanuudega piki looduskauneid järvi Östergötlandis. Väljasõidust võttis osa 20 asjahuvilist. Pildil kanuulaevastik „kodusadamast" väljumas. Foto: Rein Liiv

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

Tõnu Toome, B.A.Sc., LL.B.
TOOME & PEASE
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

TÄHELEPANU!
Parkway Baker'i tooteid on nüüd saadaval ka BROADVIEW DELICATESSEN'i äris, 141 Danforth Ave.
Parkway Bakery
127 Manville Rd. Unit 14
Scarborough — Tel. 751-0066

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334

Parimaks autoostutehinguks helistage
BILL KUNNAS
298-7600
kodus 498-8337
Dodge & Chrysler
4963 Sheppard Ave. E. Scarboro

Sündmuste kalender

17.—24. augustini Metsaülikool '85.

24., 25. augustil Põhja-Ameerika Eesti Sõjameeste Suvepäevad Seedriorul.

MÜÜA
värsket mett
Hel. 839-7814

„Edasi eesti skautlus!"

Eesti skaudid Rootsis tähistasid 40. aastapäeva

Eesti skaudid ja gaidid olid kogunenud Metsakodusse tähistamaks 40 aastat skautlikku noortetegevust võõrsil. Paljud endised skaudid ja gaidid olid tulnud homse eesti skaudinoorusega.

Juubelipäeval heisati varahommikul sinu-must-valge lipp peamasti ja metsaalune kaikus eesti muusikast. Künkatare tagusel spordiväljakul algasid võrkpallivõistlused, õnnelooside lauas oli agar tegevus ning Metsakodu kohvik meelitas pirukate ja muu toitudega.

Keskpäeval algas pidulik aktus vabaõhusaalis. Lippurid tõid kohale lipkondade ja skaudisõprade seltside lipud.

Skm. ja õpetaja kandidaat Heiner Erendi pidas palvuse. Metsakodu esimees nskm. Jüri Bauman lausus teretulemast,

ngdr. Maare Tomson deklameeris Anna Haava „Meie ei taha olla vaikiv lehekülg aegade raamatus".

Skm. Gustav Ilves oma aktusekõnes võrdles eesti pagulasskautluse 40-aastast tegevust kasvava metsaga, mis on toimunud aastast-aastasse. Ta küsis ka, mis jõud on neljakümne aasta jooksul eestlasi skautlusega sidunud, tuhandeid noori, juhte ja lastevanemaid ning filosofeeris — mida oleksime ilma eesti skautliku noortetegevuseta võõrsil. Oluline samm tehti juba põgenikelaagrites 1944. a. sügisel ettenägelike noortejuhtide poolt, millest on välja kasvanud meie noorteliikumine number 1. Ta kriipsutas alla ka meie ühiskonna suurt abivalmidust ja heatahtlikku suhtumist noortetöösse.

Ta andis juubeli puhul ka parooli: „Edasi eesti skautlus!", informeeris kuulajaskonda uutest algatustest, mis on kavandamisel noortemalevas, et suurenevate raskuste kiuste eesti ühiskonnas tegevus saaks jätkuda.

Pärast ühislaulu „Meid laiali pillutand tuuled" võttis noortemaleva juht skm. Sven Hanson oma lõpusõnas kokku need olulised tegurid, mis eesti skautlust on käigus hoidnud nii palju aastaid võõrsil.

Ta luges ette tänukirja kõigile eesti kodudele, noortejuhtidele ja eesti organisatsioonidele, kellede ühine kaasabi skautlusele on olnud ülimalt vajalik.

Ta andis üle tänumärgid kauaaegseile juhtidele, kelle hulgas olid ka Liis Juske ja Heino Jõe, misjärel aktus lõpetati Eesti hümniga.

Pärastlõunase kirevasisulise programmi peoväljaku haljal murul alustas „Põhjala" laulugrupp Göteborgist. ESTO-tüdrukud tõid esile kestvaid aplause oma tantsuga.

Ott Reimo esitas ooperiparoodia „Figarost", Udo Tohver ja Ats Pundi tõid murule ka publiku rahvatantsu tansima. Hoogsa perekonnavalsiga lõppes pealelõunane kava.

Ränikivi taresse olid kutsutud suurevaevanägijad eesti skautluses — gaiderid ja skautmasterid;

üle 30 aatekaaslast ürgses palktares diskuteerisid tulevikuplaane.

Lembitu-Tormilindude taresse kogunesid Metsakodu Sõprade Ringi liikmed peakoosoleku pidamiseks. Senine juhatus valiti tagasi.

Õhtul toimus vabaõhusaalis lõke skm. A. Pundi juhtimisel. Skm. L. Klemmer rääkis mõnusa lõkkejutu ja maleva juht Sven Hanson õpetas külalistele hundude-hellakeste laule. Pärislõkke ümber käis diskotants südaöni.

Muinasmaa laager Järvemetsal

Ühendriikide eesti skautlikel noortel on tavaks igal aastal korraldada ühine laager nende laagriväljakul — Järvemetsal, mis asub Lakewood'i lähedal New Jersey's. Selleaastane kolmekümnes laager kulges juubeli tähistamisega.

Laagri avamine toimus laupäeval, 10. augustil. Kuna olin juhuslikult samal ajal ametiülesannetes Lakewood'i läheduses, siis mul oli võimalik sellest sündmusest osa võtta. Nskm. Tõnis Nõmmik (laagri vaimulik) on juba mitmendat korda koos oma lastega Järvemetsa laagritest osa võtnud. Ta väidab, et laager on sobiv koht, kus kord aastas oma ühendriikide sugulastega kokku saada.

Moodustasime nn. Kanada „esindusüksuse" ja marssisime vapralt Kanada lipuga koos teistega lipuväljakule.

Seekordne laager paistis olevat väiksem kui muidu — umbes 130 gaidi ja skauti. Gaidlaagri juht oli ngdr. Enel Merend ja skautlaagri juht oli nskm. Rein Linask — üldjuhti ei olnud. Pärast päevakohaseid sõnavõtte heisati lipud ja laager oligi avatud. Koos Maimu Nõmmikuga viisime tervitusi Kanadast ja kinkisime peaskaudile skm. Endel Reinpõllule ja laagri juhtidele meie poiste T-särgid, mis valmistati Kanada jamboree jaoks.

Laagriks oli valminud uus metsakirik. See on väga maitsekalt ja osavalt ehitatud skaudisõber Arno Liivaku poolt.

Selle ehituse juures oli igal mehel midagi imetleda ja õppida, eriti kui veel arvestada sellega, et Liivak on elukutselt advokaat

Nskm. Verner Yllo mälestusfond kandis metsakiriku ehitus-kulud. Pidulik kiriku avamine toimus pühapäeval, 11. augustil.

Nii nagu meie skautmaleva juht skm. Egbert Runge, siis ka Ühendriikide skautmaleva juht nskm. Margus Sieberg oli Soomes külastamas Miilu 85 suurlaagrit, kuid ei jõudnud kahjuks laagri avamiseks tagasi, et Soomest tervitusi tuua.

S. Kask.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna üldkuivide eest!

Walesa tähistas Solidaarsuse 5. aastapäeva

VARSSAVI — Poola tööliste juht Lech Walesa, keda sajad toetajad ümbritsesid, asetas pärja streigirahutustes surma saanud laevatehase tööliste monumendile, märkides sellega streigi viiendat aastapäeva. Politsei ei teinud katset vahele segamiseks, kui Walesa asetas roosikimbu, grupi liikmed aga tegid Solidaarsuse võidumärki ja laulsid Poola hümni. Pärast Walesa liitus 4000-ga Gdanski jumalateenistusel, kus tema preester Henryk Jankowski kutsus töölisi üles mitte loobuma neist väärtusist, mis viisid Solidaarsuse ametiühingu loomisele, mille tegevus praegu on avalikult keelatud.

ÄRGE JÄÄGE HILJAKS, VEEL AINULT 10 PÄEVA.

Augustikuu VÄLJAMÜÜK

SÄÄSTKE 20%–35%

Kasutage augustikuu säästuvõimalusi esmaklassiliste kasukate ostmisel. Meie väljamüük on üldine ja kehtib ka uute sügismodellide osas. Tulge meie jahedasse ärisse ja valige endale uus kasukas või mõni muu karusnahkese kiirustamata — ja tõesti säästke.

- 10% sissemaks kuni sügiseni
- Tasuta monogramm
- Tasuta külmutusruumis hoidmine.

Kui te ei tunne karusnahku, tundke oma köösnerit.

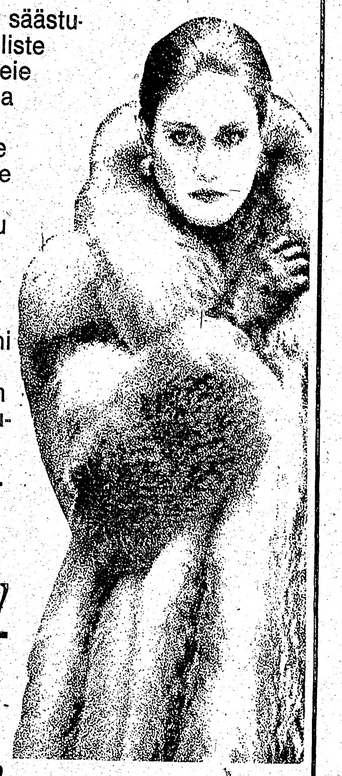

FURS by FINN
Master Furriers since 1960
191 Eglinton Ave. E. – 488-1701
Just West of Mt. Pleasant Rd.

Open daily to 6 —
Thurs to 7 — Sat to 5

Lasnamäe arutud veetarbijad

Möödunud talvel tuli Tallinnas ajalehe „Rahva Hääl" vastuvõtuppa abielupaar kurtes: „Me pöördume teie poole viimases hädas. Kui palju oleme juba igasuguseid uksi kulutanud. Meie majas pole õhtuti vett."

Selgus, et mitte üksi nende korteris, mitte ainult nende trepikojas, vaid ka teistes trepikodades, teistes majades Lasnamäe esimeses ja teises mikrorajoonis ootavad inimesed kõrgematel korrustel kesköödet hädavajalikke koduseid toimetusi teha. Survet ei ole. Kannatatakse päev, kaks, kolmas, siis lähevad söökamad elamuvalitsusse. Sealt ei saa aga mingit vastust, lõi mees käega: „Käisin mitu korda, kasu ei midagi". Siis läks mees Mererajooni täitevkomiteesse. Ka seal ei kuulnud midagi konkreetset. Pöördus rahvakontrolli komiteesse, sama lugu.

Küsis siis, kui palju kordi läheb kõik vana tuntud rada: inimene pöördub sinna, kuhu peaks pöörduma, vastuse asemel suunatakse aga edasi järgmisse asutusse, sealt omakorda järgmisse jne., kuni viimaks ring täis saab. Ja polegi enam mujale muret kurtma minna kui ajalehele.

Ajaleht võttis ühendust Tallinna Mererajooni täitevkomiteega, kus vastati, et lasnamäelaste veemure laheneb aprillikuus. Jäädi ootama kuni jälle selgus, et see lubadus ei pidanud paika. Juunis anti samasugune lubadus.

Siis pöörduti Tallinna Veevarustuse ja Kanalisatsiooni Tootmisvalitsuse juhataja asetäitja Jüri Ligi poole palvega selgitada, miks Lasnamäe veehäiretest jagu ei saada.

Seal vastati, et Lasnamäe uue elurajooni veevajadus on kasvanud kiiremas tempos kui seda on võidud arvestada, kuigi selleks oli plaan tehtud. Kaks veejuhet annavad tunnis umbes 1450 kuupmeetrit. Juba 1983. a. lõpul oli tarbimine 1400 kuupmeetrit tunnis. 1984. a. olnuks vaja kolmandat veejuhet, mida ei saadud õigel ajal valmis, kuna ehitusvalitsus ei suutnud tähtaega pidada ega paekivipinnasesse trassi teha. Nüüd olevat siiski veetorustik üsna valmimisel ja niipea kui puhta vee analüüsid on tehtud antavat juhe käiku, millega peaks suvine veepuudus lõppema.

Kuid olevat veel vaja neljandat juhet, et olukord täiesti laheneks. Ajaleht avaldab palve kaasmaalastele, et nad ei raiskaks vett arutult. Võrreldes Mustamäega olevat Lasnamäel veetarbimine ühe inimese kohta umbes kolmandiku võrra suurem ja ületavat kehtivad normid. Ei tea, miks lasnamäelased nii suurt puhtust peaksid taga ajama?

Printsi elu polevat kerge

LONDON (AP) — Prints Charles, kellel pole mingeid majanduslikke muresid, väidab et ta elu polevat siiski ainult üks „lust ja lillepidu". Usutelus „Sunday Times'iga ütleb Inglise troonipärija, et ta võtvat oma kohustusi väga tõsiselt ühenduses oma vastutusrikka positsiooniga, püüdvat arendada tasakaalustatud ellusuhtumist ja vältida vigu.

„Ma mõtlen sageli, et mu positsioon elus on küllaltki raske, kuna mul on kõik olemas, mida üks inimene vajab ja sellest olenevalt pole mul avalikkuse arvates kunagi põhjust nurisemiseks."

Ta arutles ka oma soovi isiklikult osa võtta „kolmanda maailma" toetusaktsioonidest, tema muret majutusprobleemide pärast suurlinnades ja huvi filosoofiliste koolide vastu India ja Kreeka filosoofidest kuni Carl Jung'ini, kes oli psühhoanalüüsi isa.